Ч. 100. Львôвъ, Середа 29 грудня 1882 (10 сѣчня 1883). **Роничкъ III.**

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (крôмъ русскихъ святъ) о 4-ôй годинѣ пополудни. Литерат. додатокъ **„Библіотека найзнам. повѣстій“** выходитъ по 2 поча аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пôлъ Ч. 8 улиця Академична.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адресею: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 8 ул. Академична.

Рукописи не звертаются тôлько на попередне зареченье.

Поодиноке число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одной строчки печатной.

Рекламаціи неопечатанѝ вôльнѝ ôтъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администраціи часописи „Дѣло“ ул. Академична Ч. 8.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:*

на цѣлый рôкъ . . 8 зр.
на пôвъ року . . 4 зр.
на чверть року . . 2 зр.

съ дод. „Библіотеки“:

на цѣлый рôкъ . . 12 зр.
на пôвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.

на самъ додатокъ:

на цѣлый рôкъ . зр. 5·—
на пôвъ року . зр. 2·50
на чверть року . зр. 1·25

Для Россіи

на цѣлый рôкъ . . 8 рубл.
на пôвъ року . . 4 рубл.
на чверть року . . 2 рубл.

съ дод. „Библіотеки“:

на цѣлый рôкъ . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 рубл.
на четверть року . 3 рубл.

на самъ додатокъ:

на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . 2 р. 50к.

Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:

на цѣлый рôкъ . . . . 10 зр.
на пôвъ року . . . . 5 зр.
на чверть року . . . . 2·50 зр.

съ дод. „Библіотеки:

на цѣлый рôкъ . 14 зр.

на самъ додатокъ:

на цѣлый рôкъ . . 6 зр.

VII. Читателѣвъ въ Россіи просимо мати на увазѣ, що въ вымовѣ *ѣ*=**ji**, *ô*, *û*=**и** (въ серединѣ и на кôнци слôвъ)=**ы**, *и* (на початку слôвъ и по самогласныхъ) = **i**, *ô* (на початку слôвъ) = **ві**.

Съ новымъ рокомъ 1883 стане „Дѣло“ выходити три разы на тыждень, що вторника, четверга и суботы.

Предплата на **„Дѣло“** выноситъ на *мѣсяць* **1 зр.**, на *чверть року* **3 зр.**, на *пôвъ року* **6 зр.**, на *цѣлый рôкъ* **12 зр.**

Предплата на **„Библіотеку найзн. повѣстей“** выноситъ на *чверть року* **1 зр. 25 кр.**, на *пôвъ року* **2 зр. 50 к.**, на *цѣлый рôкъ* **5 зр.** а. в.

Предплата на *„Дѣло“ вразъ съ „Библіотекою“* выноситъ чвертьрôчно 4 зр., пôврôчно 8 зр., цѣлорôчно 16 зр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ выноситъ *для Россіи* чвертьрôчно 3 руб., пôврôчно 6 руб., цѣлорôчно 12 руб. Предплата на „Дѣло“ вразъ „Библіотекою“ выноситъ для Россіи чвертьрôчно 4 руб., пôврôчно 8 руб., цѣлорôчно 1 руб. — на саму „Библіотеку“ (безъ „Дѣла“) пôврôчно 2 руб. 50 коп., цѣлорôчно 5 ру. Читателѣ „Дѣла“ и „Библіотеки“ будутъ мати тыжднево що найменше чотыри великихъ печатныхъ аркушѣвъ лектуры рôжнородной, займаючой и поучаючой.

Понеже до кôнця сего року зайде 26 аркушѣвъ розпочатой повѣсти *„Графъ а праця“*, проте новоприступаючѝ предплатники „Библіотеки“ маютъ доплатити 2 р. а. в., взгладно 2 руб., щобы одержати въ р. 1883 тыхъ 26 аркушѣвъ сеи повѣсти, изданой въ р. 1882, котра скôнчится въ сѣчни або лютôмъ р. 1883.

Предплату слѣдуе пересылати (найлучше переказомъ) до **„Администраціи „Дѣла“ во Львовѣ“**.

„Дѣло“ и **„Библіотеку“** можна такожь письменно замовляти на цѣлый рôкъ або на пôвроку, а предплату сплачувати мѣсячно, квартально, або пôврôчно. Замовленье мусить въ собѣ заключати имя и прозвиско замовляючого, часъ на якій замовленье и означенье, якъ буде платитися предплата.

Просимо о точнѝ адресы.

Просимо о выровнанье рахункôвъ за рôкъ 1882 и поспѣшити съ предплатою або замовленями на рôкъ 1883, щобы не було жадной перервы въ высылцѣ „Дѣла“.

Редакція и администрація „Дѣла“.

Запытанье
до ц. к. и автономичныхъ властей.

Одесскій Вѣстникъ въ Ч. 281 зъ 28 грудня 1882 подае слѣдуючу вѣдомôсь:

„Австрійске правительство увѣдомило вчера телеграмою раду Императорского товариства сельского господарства южной Россіи, що оно найшло можливымъ зô взгляду, що зараза на рогату худобу устала, *позволити въ теперѣшну пору на перевôзъ въ Австрію черезъ Волочиска и Броды всякого роде рогатой худобы и дотычащихъ продуктôвъ* (якъ шерсти, шкôры, роговины и т. п.) „лишь такожь съ тымъ, щобы були поданѝ свѣдоцтва компет. властей, що перевожена худоба походитъ зъ мѣсцевостей незараженыхъ чумою“. Зъ своеи стороны додае редакція *Одесского Вѣстника* слѣдуючу увагу: „Находимо непишнымъ при тôмъ завважати, що такого рѣшеня давно вже надѣялись нашѝ торговѝ фирмы. Такъ пр. звѣстный нашъ банкирскій дôмъ Ариста Маса мае въ теперѣшну пору въ своихъ магазинахъ до 40.000 пудôвъ шерсти, котрой вывôзъ до Австріи бувъ задержаный доси существуючимъ заказомъ ввозу рогатой худобы черезъ Волочиска и Броды а разомъ съ тымъ и шерсти“.

Не можна сумнѣватися, що повысша вѣсть, подана *Одесскимъ Вѣстникомъ*, живо заинтересуе всѣ нашѝ круги, а особенно нашихъ господарѣвъ. Вже пôдчасъ засѣдань соймовыхъ пôднѣсъ бувъ пос. Абрагамовичь, що щоразъ голоснѣйше ширятся тревожливѝ для краю вѣсти, будьтобы граница замкнена съ р. 1882 для ввозу рогатой худобы зъ Россіи мала бути знову отворена для сего ввозу. Правительственный комисарь ôтповѣвъ на се успокоюючо, що тѝ вѣсти не маютъ нѣякой пôдставы и що правительство не думае отворяти границѣ для ввозу рогатой худобы зъ Россіи. Теперь появляеся вѣсть въ *Одесскôмъ Вѣстнику* въ формѣ такъ позитивнôй, яснôй и вѣродостойнôй, що нѣякъ не можна еи уважати за якій выгадъ дневникарскій. Булобы зовсѣмъ злишно, говорити тутъ о далекосягаючôмъ значеню такого факту для цѣлого нашого краю, еслибы ôнъ бувъ правдивымъ. Мы думаемо, що при великôй, можна сказати жизненнôй важности сеи справы для нашого краю, маемо не тôлько право але и обовязокъ въ имени краю спытати такъ ц. к. правительственнѝ власти якъ и власти автономичнѝ а именно Выс. Выдѣлъ краевый: чи се правда, що граница мае бути наново отворена для ввозу рогатой худобы зъ Россіи, а если такъ, то въ якій способъ думаютъ власти забезпечити нашъ край ôтъ нового небезпеченьства заразы на худобу и въ загалѣ плеканье нашой краевой худобы?

Léon Gambetta.

Гамбеты вже не стало на свѣтѣ. Погасла ясна звѣзда, що була заяснѣла на хмарнôмъ небѣ Франціи. Счезъ зъ высоты яркій метеоръ, що свѣтивъ середъ ночи нещастя. Франція втеряла свого найлучшого сына, свого найбôльшого громадянина! Сумный рôкъ кôнчится для Франціи и републики найтяжшимъ смуткомъ. Завистники и духомъ убогѝ крикуны радуются, а тѝ, що передъ нимъ тремтѣли, веселятся его смертею. Але теперь, коли вже могила покрыла его тѣло, буде свѣтъ теперѣшный справедливѣйшій для него, нѣмъ еще потомность выскаже свôй судъ надъ нимъ. То, що доброго ôнъ зробивъ, буде жити вразъ съ его памятею, а то, що лучшого и красшого хотѣвъ ôнъ зробити, буде украшати его имя и въ почести удержувати. Его передвчасна смерть оставила въ французкôй републицѣ велике, незаповниме мѣсце порожне. Доперва съ часомъ, коли всѣ побачатъ и почуютъ въ житю тую змѣну, оцѣнятъ въ повнôмъ объемѣ, кого стратили, кого стратила Франція — и тогды доперва его слава въ повнѣ заяснѣе.

Его имя оживотворило въ собѣ послѣдну борбу французкого народа противъ Нѣмцѣвъ въ часѣ влощаеной войны французко-прускои. Навѣть Нѣмцѣ поважали и высоко ставили ту его енергичну, одушевлену борбу за свою ôтчину. Его особа загрѣвала пôдупадаючу ôтвагу Французôвъ, имя Гамбеты було покликомъ по обохъ сторонахъ границѣ; довгѝ лѣта глядѣли лишь на него, яко одинокого, котрый пôднявбы на ново борбу, яко на рицаря воскресенія, пôдготовителя „ôтплаты — реванжу“. А предсѣ Гамбета бувъ може найспособнѣйшій до того, щобы обѣ народности довести до повной згоды. Вправдѣ старався ôнъ скрѣпити силу оборонну Франціи передъ нападомъ, вправдѣ вѣривъ въ дипльоматичнѝ и военнѝ комбинаціи, котрѝ моглибы привернути Франціи утраченѝ провинціи, — але мимо того въ душѣ своѣй ховавъ ôнъ бôльше або менше фантастичнѝ идеи, котрѝ могли въ иншій способъ, а не черезъ войну, порѣшити споры народнѝ. Ôнъ мôгъ бувъ навязати порозумѣнье, колибъ бувъ мôгъ выговоритися съ якимъ славнымъ, въ тôмъ направленю такожь дѣлаючимъ мужемъ. Гамбета посѣдавъ въ высокôмъ степени довѣрія французкого народу, посѣдавъ его довше, якъ десять лѣтъ. Якого киная популярность въ Франціи такъ довго тревала? Смерть Гамбеты оставила ôткрытыми всѣ пытаня, якѝ нынѣ движутъ Европою; рѣшенье тыхъ пытань найблизше обходитъ Францію.

Тіи, що смерть Гамбеты уважаютъ запорукою межинародного мира, дуже мылятся, бо Гамбета нѣколи не бувбы легкодушнымъ нарушителемъ спокою. Ôтчаянье послѣдной войны було ему еще за свѣжо въ памяти. Ôнъ бувъ здôбнѣйшій, якъ кто небудь другій, успокоити, угамувати, коли заворушенье пôднималося за высоко, ôнъ посѣдавъ силу, вплывъ — слово.

Его талантъ бесѣдника есть незаперечимый. Ôтъ 1868 р., коли ôнъ першій разъ прилюдно показавъ свôй величный даръ вымовы, якимъ его надѣлила природа и котрый жива его душа умѣла такъ знаменито выкорыстати, — ôтъ тогды его вымова набрала еще бôльше силы и враженя. Въ бесѣдѣ ôнъ не перервавъ свого слова, не остановився, — рѣчь его пôдносилась все высше и высше.

Гамбета, котрого нынѣ Франція хоронитъ яко найзнаменитшого и найважнѣйшого мужа, уродився передъ 44 роками въ Кагоръ (Cahors) зъ батька, смирного крамаря, котрый зайшовъ зъ Генуи и оженився съ Французкою. Самовôльный, навѣть не пильный студентъ, завчасу вже розвинувъ свôй незвычайный талантъ, що все его вызначувавъ — велику понятливôсть, быстрый поглядъ и особливу здôбнôсть вынайти такій способъ высказаня своихъ думокъ, щобы они якъ найглубше врылися въ понятя слухачѣвъ. Якъ въ довѣрочныхъ, свобôдныхъ розмовахъ въ студентскихъ товариствахъ и въ вузшихъ зборищахъ удалося ему притягнути до себе кружокъ найдобôрнѣйшихъ молодыхъ адвокатôвъ, дневникарѣвъ и политикôвъ, такъ и въ житю публичнôмъ, скоро лишь вôйшовъ въ него, швидко здобувъ собѣ подôбну перевагу и широкій вплывъ. Ôтъ его знаменитой адвокатской бесѣды, яку выголосивъ въ 1868 р. яко защитникъ редактора Делеклюза, переслѣдованого правительствомъ Наполеона III за збираньe складокъ на памятникъ для Бодена, до его незрôвнаного выкладу правъ народныхъ въ парляментѣ при случаю послѣдного плебисцита Бонапартого — бувъ лишь одинъ крокъ. Зъ першой бесѣды пôзнавъ его нарôдъ, зъ другой парляментъ; старый Гарніе-Кассанякъ, котрый любивъ горячѝ бесѣды на лѣвици перерывати, не зробивъ того пôдчасъ бесѣды Гамбеты, и ôнъ зачудуваный слухавъ краснорѣчивыхъ словъ молодого адвоката.

Многѝ роки Гамбета передъ вступленьемъ до парляменту студіювавъ зъ трибуны парляментарне житье. Ôнъ бувъ щоденнымъ гостемъ въ палатѣ, навѣть коли засѣданье не було цѣкаве. Зъ свого кутка прислухувався Гамбета всѣмъ дебатамъ и дуже займався ними, — тожь коли вôйшовъ яко депутатъ до парляменту, мавъ въ памяти всѣ чинности палаты и заразъ мôгъ брати въ нихъ участь, мовь якій многолѣтный членъ.

Ôнъ заразъ першій разъ въ р. 1869 бувъ выбраный въ двохъ мѣсцяхъ: въ Парижи и въ Марсиліи. Въ Парижи высадивъ старого Карно, а въ Марсиліи Тіера. Тіеръ довго не мôгъ ему того простити, и коли старенькій президентъ въ своѣй бесѣдѣ въ Бордô назвавъ Гамбету „fou furieux“ (шаленый дурень), — то прôзвавъ его такъ не лишь въ заздрости, що Гамбета ставсь любимцемъ народу, але певно такожь пригадавъ собѣ Гамбетину побѣду въ Марсиліи. Щирый, дитинный характеръ Гамбеты не памятавъ сего старому довго; забули оба на давнѝ свары, коли прійшлось имъ обомъ спôльно боротись противъ намѣреного замаху стану. Тіеръ уважавъ Гамбету за свого природного наслѣдника, хочь на дѣлѣ уважавъ себе несмертельнымъ. Нагла смерть Тіера передъ рѣшеньемъ републиканьскихъ выборôвъ выдвигнула Гамбету на передъ и то въ першу линію.

Выборы до парляменту були его выключнымъ дѣломъ. Нѣкто не знавъ лучше кандидатôвъ и выборцѣвъ, нѣкто не умѣвъ лучше перевести выборы, такъ якъ ôнъ бажавъ. Округъ выборчій ôнъ называвъ своею „шахôвницею“; гру выгрававъ вручно безъ великихъ трудностей, такъ добре були всѣ тягненя напередъ обчисленѝ. Черезъ пять лѣтъ бувъ ôнъ пружиною цѣлого политичного житя въ Франціи; веденье внутрѣшныхъ и заграничныхъ дѣлъ Франціи лежало въ его рукахъ, творця депутованыхъ и движителя парляменту. Тогды ôнъ стоявъ на вершку своеи личнои силы, хочь не мавъ жадного уряду, котрый чинивбы его впростъ отвѣчальнымъ. Его личне значенье чинило его въ менше значущôмъ достоиньствѣ, примѣромъ яко предсѣдателя буджетовои комисіи, незвычайно важнымъ. Опôсля коли Жюль Греви на власне предложенье Гамбеты вôставъ по Макъ-Магонѣ президентомъ republики, Гамбета казавъ себе швидко выбрати президентомъ парляменту. Заразъ палата Бурбонôвъ (где замешкуе президентъ парляменту) сталася дѣйстнымъ сѣдищемъ правительства. Зъ ôтси выдавалися рады; тутъ приходили и выходили дипльоматы, официры, министры, урядники; тутъ одныхъ вывысшувано, другихъ скидано зъ урядôвъ: одинъ знакъ Гамбеты — и министерство падало, одно добре его слово вновъ пôддержало упадаючого министра. Все удавалося, поки интриги не пôдкопали и его спокою. Ôнъ уважавъ, що еще не наспѣвъ часъ, щобы ôнъ самъ обнявъ правительство, коли публична опинія, пôдбурена довѣрочными дорадниками президента републики и непріязною ему радикальною прасою, примусила его приняти достоиньство президента министрôвъ.

Чи мавъ ôнъ далекосягаючѝ пляны, чи ôнъ роздивився добре въ проблемахъ заграничнои политики? Чи ôнъ зъ разу знавъ докладно, якѝ реформы у внутри далибыся перевести? То рѣчь певна, що для него слаба опора въ палатахъ и покликанье черезъ президента републики не були достаточнѝ, щобы перевести свои проекты. Ôнъ зажадавъ впередъ явного, очевидного доказу довѣрія, а що не хотѣвъ втягати въ дебату въ палатѣ дражливои справы зъ заграничнои политики, — се бувъ початокъ дипльоматичныхъ путаниць въ Египтѣ, — то для пôзору предложивъ палатѣ реформу выборчу, котра ажь въ будучности мала бути введена въ житье, лишь для того, щобы дати парляментови случайнôсть удѣлити ему повне вотумъ довѣрія. Бôльшôсть не хотѣла читати мѣжь стрôчками, може и не розумѣла цѣли предложеня; pro forma жадана ухвала скрутинія за помочею листъ не мала за собою бôльшости, — и Гамбета зложивъ накинене ему достоиньство президента кабинету.

Ôтъ тои хвилѣ почалося ему не поводити. Его те дуже грыло, що его запôзнано; урядова безчинность нудила его. Лишь рѣдко бравъ участь въ дебатахъ, рѣдко навѣть являвся въ палатѣ. Тымчасомъ завзятѝ напады противникôвъ тревали дальше; скрайня лѣвиця (поза парляментомъ) и монархичнѝ партіи ругали его, а ôнъ ôтчувавъ кожду наругу. Въ своѣмъ выборчôмъ округѣ парискôмъ не стрѣчавъ ôнъ такого довѣрія, якъ впередъ. Его звычайна веселôсть опустила его, а похвалы невеликого круга его домашныхъ другôвъ давали ему лишь малу вынагороду.

Хôдъ выпадкôвъ, передовсѣмъ въ Египтѣ, показавъ, що правда була по сторонѣ Гамбеты; его наслѣдникъ Фрейсине, котрый все мавъ завдячити Гамбетѣ, а такъ мало показався вдячнымъ, мусѣвъ уступити, и повага Гамбеты знову пôднеслася. Скôлько гдеякѝ его близькѝ повѣрники пошкодили удержаню его поваги, ôнъ того нѣколи не добачивъ; але они умѣли держати въ далека ôтъ него щирыхъ его другôвъ и нѣбы живымъ муромъ окружали его. Его велика доброта серця и его легке довѣрія — були его нещастьемъ. Тую сла-

бôсть его часто выкорыстувано; она спровадила и его смерть.

Хочбы станъ здоровля Гамбеты бувъ и не нормальный, то все таки безпосередною причиною его смерти була рана зъ выстрѣлу. Нѣкто въ него не стрѣлявъ; але щобы перешкодити самоубійству, ôнъ вырвавъ револьверъ зъ рукъ ôтчаяной женщины и куля влучила въ него самого и такій страшный конець положила его молодому житю.

Женщины въ житю Гамбеты грали таку ролю, яка для него самого могла бути пôдхлѣбна и пріятна, але она скоротила ему житье. Колибъ ôнъ бувъ семейнымъ чоловѣкомъ, то мôгбы бувъ еще довго служити своѣй земли. Але ôнъ въ тôмъ взглядѣ числивъ за высоко: при выборѣ подруги ôнъ глядѣвъ на свое высоке становище, яке займавъ и на будуще надѣявся занимати. Недавно ôнъ знову звернувъ бувъ очи на одну честилюбиву женщину, котра передъ кôлькома роками здобула собѣ имя италійскои аристократичнои родины и вскорѣ потôмъ сталася вольною. Панѣ Леонъ, товаришка его молодости, мати 15-лѣтного сына, була вже дозволила на его подружье съ аристократкою, — але весѣля не хотѣла пережити. И такъ случилося, що не она, але ôнъ стався жертвою тяжкои судьбы.

ДОПИСИ.

(О. Р. Л.) **Зъ Городеньского.**

Минувшого тыждня обходило наше духовеньство два торжества, одно сумне а друге веселе. Першимъ, смутнымъ, бувъ похоронъ (27 л. грудня) о. Емиліяна Стрыйского, пароха въ Копачинець, котрый померъ наглою смертію въ 42-ôмъ роцѣ житя а 14 роцѣ священьства. Бувъ се щирый Русинъ, дбаючій о добро свого народа, та черезъ те стягнувъ на себе ненависть ворожихъ елементôвъ, що его денунціовали и оскаржали, однакъ нѣчого не вдѣяли, хиба лишь теперь радуются, що смерть забрала непоборимого дѣятеля, въ котрôмъ они видѣли свого великого ворога, задля того, що не йшовъ съ ними рука въ руку. На похоронъ зôбралося 30 священикôвъ такъ нашого якъ и сусѣдныхъ деканатôвъ и много народа. Въ церквѣ прехорошо проповѣдавъ о. Балицкій зъ Поточискъ, знаменитый проповѣдникъ, а надъ могилою высказавъ пращальне слово о. Александеръ Карачевскій зъ Колянокъ, котрый въ короткихъ, але вымовныхъ и повныхъ чувства словахъ пращався въ имени покôйного съ родиною, прихожанами и священьствомъ. Тѣ прощальнѣ слова тронули всѣхъ до слёзъ. Велику признательнôсть треба ту заявити нашому духовеньству, котре помимо великои непогоды и дуже злои дороги не лякалося труда, и явилося майже въ комплетѣ, щобы ôтдати послѣдну прислугу свому померлому брату, а особенно треба высказати подяку нашому о. декану, котрый мимо слабенького здоровля найпершій приспѣвъ и черезъ два дни самъ трудився коло приготованя похорону, потѣшавъ осиротѣлу родину и всѣмъ щиро и безинтересовно занимався. Честь такимъ деканамъ якъ о. Л. Кобриньскій!

Дня 31 грудня обходили мы друге торжество, посвященье церкви новои мурованои въ Серафинцяхъ, котре совершивъ о. деканъ Л. Кобриньскій. По освященю церкви ôтправили о. деканъ, о. вицедеканъ Козловскій зъ Стрѣльча и мѣсцевый парохъ о. Северинъ Литвиновичь соборну службу, пôдчасъ котрои выголосивъ проповѣдь о. Балицкій зъ Поточискъ. Черезъ довгѣ лѣта мусѣли люде тиснутися въ старенькôй и маленькôй церквѣ, будованôй зъ камеия на глинѣ, задля чого она розпадалася и кождои хвилѣ грозила упадкомъ. До минувшого року нѣкому и на гадку неприходило братися до дѣла. Ажь якъ обнявъ приходъ о. Северинъ Литвиновичь, видячи конечнôсть будовы новои церкви, а не хотячи зъ другои стороны накладати великихъ тягарôвъ на громаду черезъ правну конкуренцію и нехотячи черезъ то проволѣкати будовы „ad calendas graecas“ такъ зъединавъ собѣ громаду яснымъ представленьемъ рѣчи, що она добровôльно принялася складати датки на церковь пôсля моргôвъ поля. Такъ сего року 1882 ôтъ весны почалася будувати церковь а 31 грудня ôтбулося вже посвященье. Церковь представляеся дуже хорошо, выбудована въ формѣ креста на вznесломъ мѣсци съ одною великою копулою на серединѣ а чотырма банями на притворахъ. Въ серединѣ выложена плытами. Справдѣ треба подивляти, що въ такъ безпримѣрно короткôмъ часѣ здвигнено такъ красну церковь. Тожь и прихожане не могли надякуватись свому панъ-отцеви за то, що довершивъ безъ клопотôвъ великихъ такъ велике дѣло. Выбудованье церкви въ Серафинцяхъ справдѣ повинно послужити иншимъ громадамъ за прикладъ достойный наслѣдованя. Єслибы громадяне зъ своеи стороны доброохотно складали свои датки, а парохъ дбавъ щиро о добро своеи паствы, то всюда моглибы чи то будовы церквей, чи то будовы парохіяльныхъ або громадскихъ будынкôвъ, переводитися безъ клопотôвъ. Многѣ громады и Всч. отцѣ хотячи будовати церкви и т. п. не знаютъ, где шукати чесныхъ ремѣсникôвъ, проте подаю имена ихъ. И такъ, яко майстра мулярского поручаю п. Барановского зъ Яалôвця, котрый мае дуже краснѣ свѣдоцтва а церковь въ Серафинцяхъ дуже тревало и добре вымурувавъ. Яко теслѣвъ поручаю гуцулôвъ зъ Соколôвки и Яворова, о котрыхъ можна розвѣдатися у тамошныхъ приходникôвъ. Яко рѣзьбяра поручаю п. Николая Задорожного, котрого роботу иконостасу и престола видѣвъ я въ Серафинцяхъ. Ôтзначався она тревалостею, красою и естетичнымъ смакомъ, а при тôмъ и дешевостею. Нашѣ громадяне а неразъ и Отцѣ приходники часто повѣряютъ коштовнѣ роботы мало имъ знанымъ особамъ, що ихъ неразъ ошукуютъ, або несовѣстно и по тандитному свои роботы переводятъ. Нашѣ люде мусятъ числитися съ кождымъ грошикомъ, тожь годѣ его марнувати, беручи першихъ-лѣпшихъ незнаныхъ партачѣвъ або шахраѣвъ. Маемо вже, хвалити Бога, своихъ рускихъ техникôвъ, маемо и нашихъ ремѣсникôвъ-Русинôвъ, котрѣ вже добре познакомленѣ съ такими будовами и працями (якъ высше наведенѣ). Тожь не повиннѣ мы ихъ поминати.

Въ нашôй Городенщинѣ еще нема супокою священикамъ. Политичнѣ сторожѣ зъ Чернилицѣ ходятъ майже що недѣлѣ и свята по сусѣдныхъ селахъ по церквахъ и предкладаютъ ôттакъ свои „обрядовѣ“ замѣтки о обойчикахъ и т. п. П. староста власне недавно покликавъ до оправданя одного священика, на котрого донесено, що не носитъ обойчика при службѣ. Се була цѣкава справа. Священикъ поѣхавъ до п. старосты съ наплечникомъ и удовôднивъ ему наглядно, що если наплечникъ убере, то не можна зъ пôдъ него добачити обойчика.

Важною и пекучою справою для нашого народа есть выбôръ рады громадскои и вôйта. У насъ въ Городенщинѣ майже въ жаднôмъ селѣ не ôтбулися такѣ выборы безъ рекурсôвъ. Всюда незадоволеня. До сего даютъ причину зъ одной стороны найбôльше гром. писарѣ, накидованѣ громадамъ, а рекрутованѣ зъ клясы збанкрутованыхъ „сурдутовичѣвъ“, якъ то часами кажутъ пройдисвѣтôвъ, котрѣ свою власть за далеко посуваютъ, допускаются рôжныхъ неправильностей, дефравдаціи и т. п. Тіи то индивидуа стараются вплынути на громады, щобы выбирано на вôйтôвъ знаныхъ піякôвъ або людей безъ енергіи и почуття свого обовязку, щобы ôттакъ „писарѣ“ могли за нôсъ водити и самѣ держати власть въ громадѣ. Зъ другои стороны даютъ причину до незадоволеня безпосередно вôйты, котрѣ допускаются при участи писарѣвъ рôжныхъ неправильностей, полученыхъ съ кривдою громады. Рады повѣтовѣ не контролюютъ дѣяльности вôйтôвъ, особливо стану касы громадскои, а если контролюютъ, то на таку контролю высылаютъ особы, занимаючѣ въ радѣ повѣтовôй якъ найпôдряднѣйше становище. Єсли така личнôсть приѣде на контролю, то якій же въ сего хосенъ? Я думаю, що члены рады повѣтовои повиннѣ самѣ занятися такъ важною справою и переѣхатися хоть разъ на рôкъ по селахъ и контролювати дѣяльнôсть вôйтôвъ. Дуже часто читаемъ о дефравдаціяхъ громадскихъ грошей черезъ вôйта або писаря. Чомужь сему не запобѣгаютъ покликанѣ до сего верховнѣ власти автономичнѣ? Тожь при выборѣ вôйта повстае неразъ велике незадоволенье особенно добромыслячихъ громадянъ. Они не можутъ пристати на сего або того, бо не довѣряютъ ему. Але се еще нѣчимъ въ порôвнаню съ махинаціями усуненыхъ вôйтôвъ и писарѣвъ. Такъ въ Серафинцяхъ примѣромъ выбрано вôйтомъ дуже порядного чоловѣка одноголосно. Однакожь старый вôйтъ хотячи доконче вôстати на дальше, щобы дальше провадити мальверзаціи, подавъ рекурсъ до староства. И на диво, сему рекурсови дано вѣру (рекурсъ писавъ секретарь рады повѣтовои, за що дôсавъ 10 зр. а. в.) и розписано новый выбôръ. При новôмъ выборѣ всѣма силами напирано на громаду, щобы выбрала старого вôйта, але мимо того не удалося и громада доперва по геройскôй самообороне своихъ правъ доступила своего права. — Въ Городници, где есть священикомъ знаный нашъ патріотъ о. Глиньскій, доси еще справа съ выборами непокôнчена и то задля махинацій писаря, котрый мимо того що Русинъ, тримае сторону жидôвъ и піякôвъ. Громадянъ бунтуе противъ священика, противъ будовы новои церкви, (бо стара церковь вже валится) и пôдмовилъ подôбныхъ собѣ до рекурсу. Рекурсамъ нема кôнця, а черезъ се громада упадае, пьютъ, коршмы богатѣютъ, жидôвъ щодня бôльше — а о церквѣ нѣхто и не думае. Такимъ способомъ всюда ширится „писарска“ сваволя, голосы и представленя найповажнѣйшихъ священикôвъ не находятъ высше послуху, добра воля честныхъ громадянъ ломится наконець о тысячнѣ перепоны покутныхъ писарѣвъ и свавольныхъ рекурсовичѣвъ и ихъ покровителѣвъ, а покликанѣ законами верховнѣ „опѣкуны“ холоднокровно на все то дивлятся, а еще неразъ и самѣ — мимоволѣ — причиняются до замѣшанины.

Въ кôнци доношу Вамъ, що и у насъ вже поволеньки начинаеся агитація выборча. Вже лагодятъ грунтъ до новыхъ выборôвъ, але люде непокликанѣ и для людей непокликаныхъ. Нашъ дотеперѣшный посолъ, нотарь Левартовичь, радбы дуже бути выбранымъ и выражаеся „jabym był bardzo rad, ażeby mnie jednostajnie obierano“. Я радбы знати и довѣдатися, чимъ то прислужився п. Л., неговорю вже рускôй справѣ, але справѣ нашого селяньства въ загалѣ?! Я читавъ пильно справозданя соймовѣ, але не довѣдався о жаднôй дѣяльности п. Л., хиба що консеквентно мовчавъ. Чи се есть квалификація на посла, оставляю спокôйно оцѣненю безсторонныхъ Русинôвъ и Поляковъ. Але при такôмъ сумнôмъ станѣ годѣ намъ мовчати и дивитися зъ заложеными руками ажь насъ збудятъ на наше поруганье. Пора, щобы всѣ добромыслячѣ люде нашого повѣту вчасно взялися до дѣла и не оглядаючись на все опôзнену раду пôзного Ивана зô Львова, самѣ зъорганизувалися въ самостôйный комитетъ выборчій и вчасно розглянулися за ôтповѣднымъ кандидатомъ. Гей братя, пора до дѣла.

Въ цѣлôй нашôй околици велика бѣда. По селахъ жидôвъ вже буде дальше четвертина, а найбôльше въ Ясеневѣ, Чернятинѣ. Читалень не ма нѣгде, окрôмъ Городенки, Серафинець та Тышковець. Темнота и бѣда велика. Народъ розпився еще гôрше мимо уставы противъ пяньства. Чи жандармерія, звертаюча такъ пильну увагу на контролю обрядову надъ священиками, не мае часу и не почувае-ся до обовязку контролювати, чи устава противъ пяньства всюда заховуеся? Сежь устава — санкціонована нашимъ Найясн. Цѣсаремъ, попирана свого часу не тôлько Русинами, але и всѣми добромыслячими Поляками. — Въ кôнци мушу еще подати, що учинивъ банкъ рустикальный. Ото ôтъ 15 грудня звинувъ свою филію въ Городенцѣ, а громады сего повѣту однѣ попризначувавъ до Залѣщикъ, другѣ до Коломыѣ. Такъ теперь неодинъ маючій справу въ банку буде мусѣвъ до 7 або 8 миль бити ногами до Залѣщикъ, а тамъ его може чекати нова несподѣванка, бо часто и черезъ кôлька день не можна дôстатися черезъ Днѣстеръ (моста нема). „Такъ небоже вертай назадъ, а за те, щось не дотримавъ термину, будутъ тебе лицитовати!“ — Се страшна кривда и недогôднôсть для давныхъ довжникôвъ банку! Чи може дирекція на се позволити? Я думаю, що нашѣ люде интересованѣ повиннѣ внести представленье до дирекціи, а если се не поможе, то повиннѣ просити дотычачѣ власти о оборону ôтъ такихъ неправильностей.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Въ австрійскôй политицѣ) скôнчится остаточно святочна тишина съ початкомъ слѣдуючого тыждня, коли буде ôткрыта рада державна. Якъ що року такъ и симъ разомъ дебаты надъ буджетомъ запевно пôднесутъ температуру партійныхъ страстей въ палатѣ пословъ. Въ палатѣ панôвъ прійде пôдъ дебату на однôмъ зъ найблизшихъ засѣдань новеля школьна. — Послѣдными часами праса угорска и польска выступила завзято противъ теперѣшного министра справъ заграничныхъ, [illegible] чаючи ему, що ôнъ занадто прихильный [illegible] я, що ненавидятъ Поляковъ и т. под., [illegible] тое може пошкодити австро-нѣмецкому [illegible]. Офиціяльнѣ газеты здементували ей [illegible], мимо того однакъ въ згадкѣ [illegible] гр. Кальноки подаеся въ пôдорѣдье [illegible] ся на передъ кандидатура гр. Андраши [illegible] нистра справъ заграничныхъ. — Мадяры [illegible] корыстали зъ случайности смерти Гамбеты [illegible] заманифестувати свою неприязнь до Ита[illegible]. Зъ многихъ сторôнъ высылали они [illegible] ній телеграмы до президента Грэвіо, [illegible] хъ сожалѣютъ надъ смертью героя Гамбеты [illegible] ріятеля Славянъ и прихильника [illegible] ьского союза противъ германизма. [illegible] протестуютъ противъ тои демонстрации [illegible] хôвъ и завѣряютъ, що бôльшость Чеховъ не дае тыхъ тенденцій а стоитъ за [illegible] имъ союзомъ. — Такожь хорватскій [illegible] загребского университету выслали до [illegible] кондоленційну телеграму по поводу смерти Гамбеты, въ котрôй рѣшоко пôдносятъ [illegible] Славянъ противъ Нѣмцѣвъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Франція. Смерть Гамбеты [illegible] репутацѣ французкôй велике враженье. [illegible] за Ніотомъ, котрый въ 1870 р. [illegible] оборонъ честь свого нещасливого [illegible] мавъ ги у народу французкого. Смерти [illegible] беты лишилися лишь радикалы, котрѣ [illegible] опортунистичного републиканина [illegible] часахъ дуже були зненавидѣли, а [illegible] хичи, котрѣ ненавидятъ кождого [illegible] а тымъ бôльше такого завзятого [illegible] якъ Гамбета. Вся печать европейска [illegible] призна що въ Гамбетѣ стратила Франція [illegible] найпершого мужа стану. Ôтъ для смерти [illegible] кого французкого патріота и дѣятеля [illegible] ки еврейскѣ переповненѣ комбинаціями [illegible] несся его смерти въ французкôй [illegible] яку славу займе република въ политичнôй [illegible] ничнôй, супротивъ другихъ державъ. [illegible] трѣшнолитичнои коностеляціи въ [illegible] смерти Гамбеты, то вся печать [illegible] таня: станеся съ опортунистичною [illegible] стею въ французкôмъ парламентѣ [illegible] ганизацѣ и провôдника: чи партія [illegible] нôвъ-опортун: стôвъ остане и дальше [illegible] рѣшнôй силѣ пôдъ проводомъ [illegible] го однодумника Гамбеты, чи може [illegible] и одна часть пôйде бôльше на лѣво [illegible] питъ до радикальнои партіи Клемансо? [illegible] чи можеа смерти Гамбеты монархисты [illegible] жутся повалятъ републику. Що до [illegible] тычачого будучои судьбы опортунистичнои [illegible] бликаньои партіи, то теперь еще не можна [illegible] на него повѣсти, — близька будучность [illegible] Що до другого питаня, дотычаго [illegible] побѣды нархистôвъ [illegible] можна рѣчо сказати, що идея републики [illegible] въ Франц теперь такъ сильна, що о [illegible] публики мовы бути не може, — хочь [illegible] гои стороні можна предвидѣти, що [illegible] енергично и розумного Гамбеты [illegible] сторôнъ, заграницѣ будутъ [illegible] и агитаціи противъ републики а [illegible] нархичнои формы правительства. [illegible] вѣджуватъ що всѣ тѣ усилія [illegible] рохъ ôтстѣны, ôтъ просвѣченого, [illegible] идеею републиканизму народу французкого [illegible] свѣдоме чутье републиканизму [illegible] народъ французкій на похоронѣ „[illegible] третои публики“. На нашôмъ мѣсци [illegible] короткій описъ похоронôвъ Гамбеты. [illegible] старалае всѣми силами показати, що [illegible] чій на крахъ, ôтпроваджуваный [illegible] Pére-Lacaise есть суверенномъ идея [illegible] скои и со такому Франція хоче ôтдати [illegible] монарш[illegible]

Кои еще Гамбета опочивавъ [illegible] постигла нагла смерть другого [illegible] женого ужа, найзнаменитшого генерала [illegible] ціи, Антона Шанзи. Въ вôйнѣ [illegible] французкôй воювавъ ôнъ досыть щасливо [illegible] пруско; выбраный депутатомъ [illegible] ôнъ ставъ за тымъ, щобы вôйну [illegible] По оголошеню републики ôнъ для [illegible] згодивъ на републику. По вôйнѣ [illegible] вивъ проектъ реформы армія, а въ 1873 р. [illegible] именованый губернаторомъ Альгиру, [illegible] довго не пробувъ. Въ 1875 р. выбран [illegible] жизненнымъ сенаторомъ. Шанзи належавъ [illegible] ренныхъ републиканôвъ. Яку повагу [illegible] видко хочьбы зъ того, що въ р. 1879 [illegible] выбору президента републики, одержавъ [illegible] конт кандидатъ Гревіого 99 голосôвъ.

(Похоронъ Гамбеты.) Въ минувшу субботу [illegible] дила Франція сумне свято похорону Гамбеты. [illegible] Цѣлій Парижъ прибрався въ одну [illegible] лобъ. На будынкахъ публичныхъ [illegible] повѣвали жалôбнѣ хоругвы, статуу [illegible] крыто чорною заслоною, прапоры [illegible] чихъ участь въ обходѣ, були окрыты [illegible] креною. Провизоричный похоронъ Гамбеты [illegible] бувъ на коштъ державный, правительство [illegible] сигнувало на тую цѣль 200.000 франковъ. [illegible] лый край взявъ участь въ тôмъ похоронѣ [illegible] трону рôвно величного не памятае [illegible] часу похорону Наполеона I. Ôтъ рана [illegible] нѣ товпы народу обступили палату Бурбонскую [illegible] спочивало тѣло Гамбеты. О годинѣ 10 [illegible] полуднемъ отворилися великѣ брамы [illegible] бонôвъ и при гуку 21 сальвъ гармата [illegible] глухôмъ гомонѣ бубнôвъ и трубъ цѣлого [illegible] ского гарнизону войскового вложено [illegible] караванъ. Войско пôдъ той часъ [illegible] даючи почесть покôйному. Сальвы [illegible]

належатъ тôлько суверенови, а Гамбета бувъ справдѣ сувереномъ Франціи, яко диктаторъ пôдчасъ францускопрускои вôйны. Всѣ улицѣ, куды переходивъ походъ, були заповнений народомъ; люде сидѣли на дахахъ, навѣть на деревахъ. Зъ ôконъ повѣвали жалôбни хоругвы, склепы були позамыканѣ. Караванъ бувъ пышный, спеціяльно на сей похоронъ замовленый. Порядокъ походу бувъ слѣдуючій. На передѣ поступали кирасіеры, за ними кôлька генералôвъ, опôсля сторожа пожарна въ галя, дальше 3 возы повни вѣнцѣвъ ôтъ тысячей другôвъ, почитателѣвъ и товариствъ; побôчь возôвъ люде несли множество вѣнцѣвъ на довгихъ друкахъ. Довгими двома рядами ишла гвардія республиканьска, а мѣжь нею несено величезный вѣнець ôтъ выборцѣвъ зъ Бельвиль, потôмъ ишли дѣти-школярѣ съ вѣнцями и члены редакцій Гамбетиныхъ органôвъ „Republique française" и „Petite rep. fr." Доперва слѣдувавъ караванъ. За нимъ ишла родина Гамбеты и приятелѣ, потôмъ президентъ републики Греви съ своєю повною свитою, министерство, сенаторы и депутовани парляменту, дальше около 1000 официрôвъ и надъ 1000 делегатôвъ товариствъ гимнастичныхъ, адвокаты въ чорныхъ тогахъ и биретахъ, академики войсковѣ, лига патріотична, масоны съ ôтзнаками, около 1000 людей зъ Альзаціи и Льотарингіи съ безсмертниками въ рукахъ, и т. д. Видъ цѣлого походу бувъ справдѣ величный, импонуючій. Пôдчасъ цѣлого походу розлягалися оклики „Най жіє Франція!" „Най жіє република!". Особенно голосными овацiями витано депутаціи альзацкѣ. О годинѣ 2 по полудни наспѣвъ походъ на кладбище Père-Lachaise; въ брамѣ кладбища зложено домовину Гамбеты и розпочалися промовы. Першій промовивъ министеръ справедливости Деве (Devés) въ имени правительства. Страту Гамбеты назвавъ „народною жалобою". „Отчи а оплакуе сына, котрый еи любивъ и пристрастно боронивъ. Велика постать Гамбеты каже вѣрити въ призначенье Франціи и не отчаяти въ хвили нещаста." — Деве пôднѣсъ великѣ заслуги Гамбеты для краю, его патріотизмъ, глубоке знанье потребъ народа, знаменитѣ его погляды политичні, а выказуючи при кôнци бесѣды свôй жаль надъ передвчасною его смертею, додавъ, що Гамбета власне запевнивъ Франціи порядокъ внутрь а повагу и спокôй на внѣ. Ôттакъ промовивъ въ имени товариствъ альзацко-льотаринськихъ деп. Chauffour. „Коли цѣла Франція, говоривъ бесѣдникъ, понесла черезъ смерть Гамбеты неôтжаловану страту, то страта тая въ першôмъ рядѣ и найстрашнѣйше дôткнула Альзацію и Льотарингію. Покôйникъ бувъ завсѣгды покровителемъ и надією тыхъ двохъ краѣвъ, а въ часѣ вôйны бувъ ôнъ для нихъ неначе персонификацією спôльнои ôтчины. Томужь и слёзы Альзаціи и Льотарингіи, то слёзы мужескѣ, а бôль ихъ — болемъ мужескимъ; смерть Гамбеты не ôтбере имъ охоту до працѣ для вспôльныхъ народныхъ цѣлій. Умеръ великій пріятель Альзаціи, але жіє Франція." Дальше промовлявъ президентъ парляменту Бриссонъ, завзываючи всѣхъ до тревалого сполученя, щобы зъєдинити духа цѣлого краю и тымъ сповнити идеалъ Гамбеты. Министеръ вôйны генералъ Бёлльо промовивъ коротко, але дуже сердечно; промова его всѣхъ незвычайно тронула. Ôнъ прощавъ Гамбету въ имени арміи, о котру такъ дуже дбавъ; бесѣду его перерывали оклики: „Най жіє армія, Франція и република". Послѣдувала ôттакъ дефиляда цѣлого походу зъ надъ 300.000 особъ передъ домовиною; дефиляда скôнчилася о $3^1/_4$ годинѣ по полудни. Домовину умѣщено въ тымчасовôмъ гробѣ, щобы еи ôттакъ перевезти до Ниццы пôсля бажаня батька. Додати еще треба, що цѣлый походъ похоронный ôтбувся при правдиво взôрцевôмъ порядку, и урочистôмъ, поважнôмъ настрою, ôтповѣднôмъ сумному торжеству.

Россія. Угода межи Россією а Римомъ вже доведена до кôнця и пôдписана. Условія угоды доси еще не звѣстні, — годѣ отже на теперь въ тôй рѣчи що небудь рѣшучого сказати.

Италія. Власти италійскѣ не то не выдали Австріи арештованыхъ двохъ соучастникôвъ повѣшеного въ Тріестѣ атентатора Оберданка, але навѣть выпустили ихъ на волю. Зъ тои причины повстало въ высшихъ кругахъ австрійскихъ недовѣріе до Италіи, где манифестація противъ Австріи тревають дальше.

НОВИНКИ.

— **Съ надходячимъ Новымъ Рокомъ** пересылаемъ всѣмъ нашимъ Вп. Читателямъ нашѣ щиросердечні желаня новорôчні. Нехай щаслива доля загоститъ пôдъ кожду руску стрѣху; дай Боже, щобы новый рôкъ усмѣхнувся до насъ веселѣйше ôтъ попередныхъ, щобы влавъ въ нашѣ серця единодушнôсть и щиру любовь всѣхъ Русинôвъ, покôнчивъ разъ на все злидни, горе и смутки, якими дотыкавъ насъ старый рôкъ, а оживляючи въ нашихъ серцяхъ ясні идеалы нашои народнои самостôйности и нашихъ щиросердечныхъ стремлень до розвою и поступу самостôйного — наповнивъ нашѣ серця новыми надѣями, молодечимъ одушевленьемъ и мужескою неустрашимостею працѣ для добра нашои Руси. Новый Рокъ 1883 най стане новою добою въ розвою нашои народности, най идеи народна сполучитъ наконець всѣхъ щирыхъ Русинôвъ до спôльного дѣланя въ мирѣ и любвѣ. — Пôднесѣмъ высоко нашъ прапоръ совѣстнои працѣ для добра руского народа, и для нашого краю. Непорочнôсть, справедливôсть и жизненнôсть нашои справы народнои пôднесѣмъ широко передъ свѣтомъ непорочными руками, щобы передъ нашою справою покорились всѣ ворожи; щобы на чолѣ нашои народнои справы станули самѣ неустрашимѣ мужѣ, свѣдомѣ высокого пôсланництва нашого руского народа, и глубоко перенятѣ обовязкомъ совѣстнои отвѣчальности передъ лицемъ свого народа и судомъ исторіи. Найже Новый Рôкъ розъяснитъ захмареный небосклонъ Руси, и оживитъ грудь всѣхъ щирыхъ Русинôвъ горячимъ патріотизмомъ, передъ котрымъ бы замовкли всякѣ фарисейскѣ пôдступы и коварства, а скрѣпленѣ жизненностею нашои справы народнои, одушевленѣ величавостою нашои идеи самостôйного поступу и розвою, берѣмся щиро и совѣстно до працѣ, щобы доказати цѣлому свѣтови, що есьмо щирыми сподвижниками справедливости, рôвноправности, взаимнои любви а противниками слѣпои вражды, бездѣльнои негаціи, и що ни якими угрозами не дамося ôтстрашити ôтъ обороны нашихъ правъ житя, и ôтъ нашого самостôйного поступу и розвою народного. Щасть же Боже до новои працѣ, до новыхъ успѣхôвъ, до новыхъ побѣдъ...

— **Зъ причины свята „Нового року"** выйде 1 число „Дѣла" въ слѣдуючій второкъ.

— **Зъ св. Юра.** Преосв. еп. Сильвестеръ ѣздивъ вчера до Перемышля для обговореня гдеякихъ справъ церковныхъ съ Преосв. еп. Іоаномъ. Епископа супроводивъ ректоръ о. Александеръ Бачиньскій, и при тôй случайности представився перемыскому епископови и капитулѣ. Сегодня повернули до Львова.

— **Новоименованѣ крылошане перемыскѣ** оо. Куйловскій и Матковскій прибули нынѣ до Львова и складали визиты епископови, членамъ капитулы и многимъ Русинамъ духовнымъ и свѣтскимъ.

— **Справозданье зъ послѣдного засѣданя центр. Выдѣлу тов. „Просвѣта"**, ôтбувшогося дня 3 л. сѣчня 1883 пôдъ проводомъ головы дра Ом. Огоновского. По принятю и затвердженю протоколу зъ попередного засѣданя повзято слѣдуючѣ ухвалы: 1) Пригадатися членамъ неуплатившимъ вкладку членьску за рôкъ 1882. 2) Постановлено скликати Загальнѣ зборы товариства на день 2 л. лютого 1883 о годинѣ 3 по полудни до комнатъ „Рускои Бесѣды" во Львовѣ (улиця Краковска Ч. 14). 3) Принято и позволено друкувати рôжнѣ справозданя касіера и економа товариства для загальныхъ зборôвъ. 5) Принято до вѣдомости, що укôнчився друкъ послѣдного за 1882 р. книжки „Просвѣты" п. з. „Исторія Руси Часть IV" Ол. Барвѣньского. Вызначено ремунерацію авторови, назначено цѣну книжки на 16 кр. и поручено канцеляріи розôслати еи всѣмъ членамъ товариства. 6) Залагоджено гдеякѣ дрôбнѣйшѣ справы касовѣ и администраційнѣ. 7) Принято 18 новыхъ членôвъ.

— **Розвязанье Читальнѣ.** Ц. к. намѣстництво розвязало Читальню въ Курникахъ, въ пов. яворôвскôмъ. Поводу розвязаня Читальнѣ намѣстництво въ обвѣщеню своѣмъ не подае. Замѣтна рѣчь, що читальня була вже розвязана дня 5 л. липня, а въ урядовôй газетѣ оповѣщено о тôмъ ажь 31 л. грудня 1882.

— **Жиды емигранты россійскѣ** выбралися вже наконець зовсѣмъ зъ Бродôвъ. Безперечно, велике то щастье для краю, що не зôстало въ нѣмъ кôлькадесять тысячь лѣнивого, неробôтного пролетаріяту жидôвского, якій зъ разу по розрухахъ антижидôвскихъ въ Россіи заливъ бувъ мѣста галицкѣ, а особенно Броды. Зô всѣхъ сторôнъ озвалися були ôтчаянѣ голосы. Правительство хочь троха за пôзно, але все таки еще въ пору взялося енергично до дѣла, щобы ôтвернути грозяче небезпеченьство. Мѣры правительства звѣстнѣ нашимъ читателямъ. Одну половину жидôвъ вывезли комитеты за грошѣ Alliance Israélite до Америки, а другу половину ôтставлено назадъ до Россіи, где по димисіи министра гр. Игнатьева жиды ôтважно повертали.

(*И*) **Зъ Черновець** пишутъ намъ: 600-лѣтный ювилей панованя Габсбургôвъ празнувала и наша Буковина, а спеціяльно буковиньскѣ Русины. Дня 30 грудня 1882 ôтбувся сей празникъ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды", где зôйшлося множество Русинôвъ. Саля була хорошо прибрана коверцями, гирляндами, вѣнцями, гербами и хоругвами народно-рускими, краєвыми и австрійскими; на сценѣ освѣтленôй рôжными красками були поставленѣ бюсты цѣсаря и цѣсаревои. Вечерокъ ôткрывъ проф. реальнои школы Еротей Пигулякъ отвѣтною промовою, въ котрôй выяснивъ значенье празника. Хоръ „Союзанъ" ôтспѣвавъ „Имнъ народный", а потôмъ аматоры представили комедію Квѣтки-Основяненка „Шельменко Наймитъ". Було се 8-ме аматорске представленье зъ ряду. Штука була ôтограна дуже добре; панѣ и панове вывязалися дуже хорошо зъ своихъ роль; сцена за сценою слѣдувала безъ довгихъ перестанкôвъ, що 5 минутъ слѣдувавъ актъ по актѣ. Пп. аматорки и аматоры не щадили трудôвъ, щобы сей вечерокъ выпавъ якъ найудачнѣйше, за що належитъ имъ честь.

Словаря малоруского-нѣмецкого выйшовъ уже 3ій выпускъ (арк. 6 а — 10 б) и розсылае ся Вп. пп. предплатникамъ. Всѣхъ Львôвскихъ предплатникôвъ прошу ôтбирати собѣ выпуски Словаря въ Друкарни тов. им. Шевченка (ул. Академична ч. 8), где на руки управителя п. Беднарского могутъ складати также дальшу свою предплату. Также Всехв. Редакціи часописей „Дѣло", „Зоря", „Зеркало", „Батьковщина", „Школьна Часопись" зволили приймати предплату на Словарь. Вп. п. Базилевичеви Едм., Жегаловичеви Ив., Крушельницкому Макс., Литвиновичеви Ром., Навроцкому Кост., Яворскому Вник. дякую сердечно за присланѣ матеріялы словарскѣ и повторяю мою уклôнну просьбу до всѣхъ Вп. Земляковъ о ласкаву помôчь моральну и матеріяльну для мого труду. Выпускъ 4-ый, зновъ въ 5 арк. друкуе ся. Станиславôвъ 10. сѣчня 1883. проф. *Евг. Желехôвскій.*

(*И*) **Вп. Игнатій Онишкевичъ**, професоръ руского языка въ университетѣ черновецкôмъ заболѣвъ бувъ сего лѣта на ногу и по операціи хорувавъ до теперь. Дня 3 л. сѣчня с. р. выправився ôнъ до Вѣдня на клинику дра Бильрота для дальшои операціи ноги. Черновецкѣ Русины, старшѣ и молодшѣ, супроводили его на дворець желѣзницѣ, где съ слезами съ нимъ розсталися. На теперь Русины черновецкѣ по ôтъѣздѣ проф. Онишкевича чувствуютъ утрату свого провôдника, но дай Боже, щобы любленый професоръ повернувъ здоровъ зъ Вѣдня и дальше трудився для нашои Руси.

— **Зъ Стрыя** пишутъ намъ: Въ день свого патрона обходивъ Вп. п. Стефанъ Дубравскій, професоръ школы реальнои въ Стрыю въ кружку колегôвъ и пріятелѣвъ 30-ту рôчницю своеи тихои а неусипущои працѣ въ заводѣ учительскôмъ. Желаемо Вп. Ювилятови, щобы крѣпився добрымъ здоровьемъ и мôгъ еще довгѣ лѣта працювати для добра краю и неньки Руси!

— **Гр. Романъ Потоцкій** явився дня 4 л. сѣчня передъ своими выборцями въ Бережанахъ. Выборцѣ були цѣкавѣ, щô скаже имъ ихъ недавно выбраный посолъ. И отъ гр. Р. Потоцкій заявивъ имъ коротко, що скликавъ ихъ головно на тое, щобы имъ лично представитися, а справозданя посольского не буде здавати, бо надто коротко засѣдавъ въ палатѣ. „Вы, мои выборцѣ, есте малыми посѣдателями землѣ, хлѣборобами. То все одно, чи посѣдатель великій чи малый; а що я такожь посѣдатель, то буду старатися о вашѣ интересы. Необходимо потрѣбнымъ еще менѣ здаеся, щобы нашъ округъ перетинала желѣзниця и щобы мы въ Бережанахъ мали свôй судъ окружный. За тыми справами я буду стояти всѣми моими силами". „Мушу выразно зазначити, — сказавъ гр. Р. Потоцкій, — що знаю и маю добре на увазѣ, що бôльша часть моихъ выборцѣвъ есть Русинами. Знаю права обряду и народности Русинôвъ, узнаю и шаную ихъ, и буду ихъ заступати, где буде треба, на засадѣ братнои згоды, добра краю и интересôвъ державы". Выборцѣ высказали свому послови повне довѣріе; въ имени Русинôвъ промовивъ о. Макогоньскій зъ Лопиця.

— **Въ справѣ выборôвъ до сойму** Поляки вже ôтъ теперь завчасу заходятся, щобы выборы выпали въ ихъ користь. Дня 4 л. сѣчня ôтбулося во Львовѣ засѣданье центрального комитету передвыборчого для всхôдной Галичины. На тôмъ засѣданю принято до вѣдомости, що въ многихъ сторонахъ комитеты мѣсцевѣ вже позавязувалися. Зъѣздъ делегатôвъ зъ комитетôвъ мѣсцевыхъ ôтбудеся во Львовѣ 28 лютого. Речинець, коли ôтбудутся выборы до сойму, доси не звѣстный. Польскѣ газеты удержуютъ, що ажь по рускихъ великодныхъ святахъ, а кореспондентъ львôвскій до „Neue fr. Presse" догадуесь, що выборы ôтбудутся скорше, бо Поляки въ послѣдныхъ часахъ поквапно взялися до агитаціи и позавязували вже комитеты въ округахъ выборчихъ. Загальнымъ покликомъ Полякôвъ передъ теперѣшными выборами — пише дописуватель до „Neue fr. Presse" — есть: „Выбирайте лишь Полякôвъ!" — и тымъ то дасться оправдати, що мѣжь Поляками не чути спорôвъ що до кандидатôвъ. Дражливѣ пытаня: чи маршалокъ дръ Зыблкевичь мае и надальше окроювати буджетъ шкôльный и шпитальный, чи мае бути пôднесена реформа уставъ громадскои и дороговои, — все те теперь пôдчасъ передвыборчои акціи ôтложено на бôкъ. Послы такихъ рôжнородныхъ ôттѣней якъ: Грохольскій, Менцѣньскій Войцехъ Дѣдушицкій пôддаются тôй однôй команде противъ Русинôвъ. Жиды, — пише дальше дописуватель до „Neue fr. Presse", — котрѣ все и всюда держатъ съ сильнѣйшимъ, пôйдутъ и симъ разомъ съ Поляками, такъ що для Русинôвъ представляеся сумна перспектива..."

☩ **О. Іоанъ Лесковичъ** гр. к. парохъ въ Суходолѣ, дек. перегиньского упокоився въ 76 роцѣ житя а 46 священьства. — Похороны ôтбулися въ Четверъ минувшого тижня. Вѣчная ему память!

— **Дезертеры.** Dziennik polski доноситъ: Кадетъ 10-го полку пѣхоты Скарбовскій утѣкъ зъ Перемышля до Россіи и зателеграфувавъ зъ Радзивилова, щобы его не шукали. Любоецкій поручникъ того самого полку, такожь пôйшовъ бувъ до Россіи, а коли вернувъ до Галичины запевно по свого брата, котрый такожь бувъ поручникомъ, придержано обохъ и здеградовано на простыхъ жовнѣрѣвъ. Третій ихъ братъ, капитанъ въ Вѣдни, довѣдавшися о тôмъ, ôтобравъ собѣ житье выстрѣломъ зъ револьверу.

— **Будовы касарнь.** О пожички зъ ухваленого сего року соймомъ фонду на будову касарнь въ Галичинѣ, зголосилися слѣдуючѣ мѣста: Тарнôвъ 20.000 зр., Чортковъ 12.000 зр., Коломыя 30.000 зр., Городокъ 50.000 зр., Жовкôвъ 80.000 зр., Краковъ 52.000 зр., Теребовля 50.000 зр., Львôвъ 12.000 зр., Тернопôль 33.000 зр., Снятынъ 30.000 зр., Броды 50.000 зр., Перемышль 30.000 зр., Бережаны 26.000 зр., Бучачь 15.000 зр., Золочѣвъ 50.000 зр., Калушь 20.000 зр.

— **Загальнѣ зборы членôвъ товариства „Руска Бесѣда"** во Львовѣ ôтбудутся въ пятницю 26 н. ст. сѣчня въ комнатахъ товариства, на котрѣ всѣхъ Вп. Членôвъ симъ запрошуе ся. Початокъ о год. 6. вечеромъ. За Выдѣлъ Дръ *Целевичъ*, голова; *Гузаръ*, секретарь.

— **Выдѣлъ Руского Касина въ Стрыю** мае честь запросити П. Т. Членôвъ якъ и Вп. Родимцѣвъ, котрѣ желаютъ приступити до товариства, на Загальнѣ зборы тогожь, котрѣ ôтбудутся 11 л. сѣчня 1883 о год. 3 зъ полудня въ льокалю „пôдъ трема коронами". Порядокъ дневный: 1) Справозданье зъ дѣяльности уступаючого Выдѣлу; 2) Справозданье касове; 3) Выбôръ комисіи до справдженя рахункôвъ: 4) Выборъ предсѣдателя и нового Выдѣлу; 5) Предплата и лицитація часописей; 6) Справа залягаючихъ вкладокъ; 7) Самостôйнѣ внесеня членôвъ. — Въ имени Выдѣлу: *Левъ Шанковскій*, предсѣдатель.

— **Студенты-Русины гимназіи въ Тернополи** зложили и прислали на нашѣ руки 10 зр. 24 кр. на памятникъ для Тараса Шевченка.

— **На Словарь Евг. Желехôвского** прислали на нашѣ руки Вп. Павлюхъ 10 зр.; Вп. В. Лучаковскій зъ Куликова 1 зр.

— **На портретъ бл. п. Володимира Навроцкого** приславъ Всч. о. Ил. Стеткевичь зъ Божикова 1 зр.

— **Число правничôвъ въ Прусахъ** такъ взмоглося, що правительство узнало потрѣбнымъ застановитися надъ тымъ, якбы тому надмѣрному взростови юристôвъ зарадити. Треба еще взяти на увагу, що въ университетахъ въ Нѣмеччинѣ число студентôвъ на факультетахъ правничихъ есть значно менше ôтъ числа студентôвъ выдѣлôвъ медичного и фильософичного, не такъ якъ въ австрійскихъ университетахъ, въ котрыхъ выдѣлъ правничій найчисленнѣйше заступленый. Безперечно и въ Австріи дôйде до того, що наше правительство, подôбно якъ пруске, буде мусѣло небавомъ застановитися надъ тымъ, що дѣяти съ надмѣрнымъ приростомъ юристôвъ, котрый вже й теперь кождому впадае въ очи.

— **(Дрôбнѣ вѣсти.)** О. Павелъ Матковскій, крылошанинъ канцлеръ перемыскои капитулы, выбраный раднымъ мѣскои рады въ Перемышли. — Цѣсарь затвердивъ выбôръ дѣдича Іос. Шелиньского на презеса и о. Алексея Заклиньского на вице-презеса рады повѣтовои въ Богородчанахъ. — Въ Бродахъ повѣсився зъ голоду 20-лѣтный ученикъ 3 гимн. клясы, Яковъ Ляндесбергъ, жидъ.

Вѣсти епархіяльнѣ.

Зъ АЕпархіи Львôвскои.

На конкурсъ розписанѣ парохіи 1) Кальне, дек. золочѣвского и 2) Сновидôвъ, дек. бучацкого, обѣ надання приватного; речинець вносити подання до 17 л. марта 1883. 3) Пар. Раковъ, дек. перегиньского, надання цѣсарского; речинець до 22 марта 1883.

Мѣстодеканомъ тысменицкимъ именованый о. Левъ Калиньскій, парохъ зъ Ôльшаницѣ.

Совѣтникомъ конисторскимъ поставленый о. Михаилъ Грегоровичь, парохъ въ Городиславичахъ.

Каноничну институцію получивъ о. Исидоръ Давидовичь на парохію Радехôвъ, дек. холоѣвского.

Душпастырску посаду получивъ о. Юстинъ Дворянинъ, завѣдательство парохіи Долина, дек. перегиньского.

ПОСЛѢДНѢ ВѢДОМОСТИ.

Сокаль. При выборѣ посла голосувало 185 выборцѣвъ. На крыл. Юзычиньского упало 36 голосôвъ а на п. Гулимку 139 гол.

Жовкôвь. Ôтдано 198 голосôвъ; зъ тыхъ 76 на крыл. Юзычиньского а 119 на п. Гулимку.

Рава. Голосувало 198 выборцѣвъ. О. Юзычиньскій одержавъ 116, а п. Гулимка 70 голосôвъ. 12 голосôвъ було неважныхъ.

Гулимка отже выбраный посломъ.

(Надôслане.)

(Лѣченье грудной туберкульозы.) Въ ЧЧ. за вересень и жовтень выходячого въ Липеку „Reichs-Medicinal-Anzeiger" находится замѣчательна статія о новôмъ до рослинъ належачôмъ средствѣ гоєня туберкульозы, котре, здаесь, въ найблизшôмъ часѣ осягне важну ролю въ медицинѣ. Якъ звѣстно, передъ кôлькома мѣсяцями удалося совѣтникови державному дру Робертови Кохови въ Берлинѣ доказати, що причиною тои страшнои хоробы суть микроскопичні паразиты, т. зв. туберкульнѣ-бацилле. Дальшѣ експерименты, переводженѣ на основѣ Коховыхъ даныхъ дромъ Ерлихомъ и проф. Баргартеномъ въ Королевци довели до несомнѣнного результату, що сухоты суть инфекційною, с. є. заразливою хоробою. Тыми открытями показано медицинѣ дорогу, по котрôй мусить поступати, щобы могла тую злорадну хоробу съ успѣхомъ поборювати.

Зъ реферату „Reichs-Medicinal-Zeitung" наводимо, що вже ôтъ давна грецкій купець Гомеро въ Сибирѣ ôткрывъ бувъ рослину, на котру жителѣ сибирскихъ степôвъ вказували, що она „добра на груди". Тая рослина була въ институтѣ професора хеміи Франческа Чіотто въ Падуи черезъ дра Ранконіого анализована и показалося, що она складаеся зъ субстанцій: гумы, слизистого соку, бѣлка, алькали, таниды, хлорофиллѣ и целюльозы, ***але що всѣ тѣ субстанціи зеленымъ олѣемъ такъ сильно сполученѣ, що того олѣю мимо всякихъ пробъ и навѣть при ужитю процесу намыленя и эѣльорбаріюмъ абсолютно не можна було ôтлучити и его специфичного характеру означити.*** До того нового и цѣкавого явища додати треба еще той фактъ, що тая рослина есть доси ***зовсѣмъ незнана*** а офиціяльно дано ѣй назву пôсля имени выпаходчика „Homeriana".

Дальше говоритъ справозданье о результатахъ пробъ о вартости лѣкарскôй взглядно гоючôй; пробы выдали удивительный результатъ. ***Головный лѣкарь всѣхъ одесскихъ шпиталѣвъ, дѣйстный тайный совѣтникъ дръ Даллесъ посвѣдчае, що пôдъ его проводомъ и при помочи лѣкарѣвъ Лятгріого и Вдовиковского въ шпиталю милосерныхъ сестръ, въ шпиталю для убогихъ, въ шпитальнôмъ ôтдѣлѣ для благородныхъ дѣвицъ и въ ôтдѣлѣ царскои гимназіи для хлопцѣвъ зъ помежи 74 хорыхъ на груди лѣченыхъ тою рослиною въ протягу 50 днѣвъ 33 зовсѣмъ одужали, 27 дôзнали значного полѣпшеня здоровля, а 14 остало въ сомнительнôмъ станѣ.*** Лѣкарь королевскои марины ***дръ Скрофани*** въ Венеціи заявляе, що ôнъ тое средство рослинне въ двохъ случаяхъ на сухоты грудни и на хроничный катаръ грудный уживъ ***и въ обохъ случаяхъ въ протягу двохъ мѣсяцѣвъ хорѣ зовсѣмъ поздоровѣли.*** Въ наслѣдство дальшихъ потвержденъ видимои уздоровляючои вартости тои новои рослины королевске товариство наукъ и штукъ въ Палермо стояче пôдъ покровомъ короля Италіи, удѣлило дня 22 цѣтня с. р. ôткрытелеви тои рослины — теперь

приватизуючому Гомеро въ Терстѣ — золотый медаль першои класы, а дальше именовано его почестнымъ членомъ філянтропійного товариства „Агеораго“ въ Фльоренціи, котрого предсѣдателемъ есть професоръ дръ Мергіотти. Теперь многій здобній лѣкарѣ въ Липску почали тую курацію експериментувати, а тымчасомъ п. совѣтникъ санитарный **дръ Конъ** (Cohn) въ Штетинѣ высказуеся похвально о результатахъ такои курацiи; впрочѣмъ такъ само высказуются и иншій лѣкарѣ.

Задля тыхъ фактичныхъ результатôвъ и для того, що лѣкарѣ зъ многихъ сторôнъ зажадали рослинного матеріялу, удався п. Гомеро въ червни с. р. другій разъ до Сибиру и ему удалося, при успѣшной помочи тамошного цѣсарского австрійского консуляту и при улекшенахъ зъ стороны россійского правительства, набути бôльшій транспортъ тои рослины, котра вже по части приставлена до Терсту.

Розсылка рослины препарованои яко чай въ порціяхъ на 2 дни по цѣнѣ $2^1/_2$ франкôвъ поручена для Австро-Угорщины и Швайцарія домови **H. Schwarz in Prag. Heuwaagsplatz 20.**

Въ виду высокои доносимости того новоôткрытого средства и задля щасливыхъ дотеперѣшныхъ результатôвъ ôткрываеся численымъ терплячимъ на груди нова потѣшаюча перспектива, на котру мы зъ обовязку нашого звертаемъ увагу Читателѣвъ.

Запросины до предплаты

на И. Онишкевича

„РУСКУ БИБЛІОТЕКУ“,

томъ III-ый.

Руске товариство „Академичне Братство“ (передъ тымъ „Дружный Лихварь“) постановило занятись выданьемъ готового вже въ рукописи III-го тому „Рускои Библіотеки“. Позаякъ дотеперѣшный выдавець Вп. проф. черновецкого университету И. Онишкевичъ на се предложенье „Академичного Братства“ згодився, то вже 1 сѣчня 1883 зачнеся друкъ III тому „Рускои Библіотеки“. Въ тôмъ томѣ мѣститися будутъ творы першихъ галицкихъ писателѣвъ (М. Шашкевича, Вагилевича и Головацкого), а о скôлько мѣсце позволитъ такожь гдеякихъ давнѣйшихъ украиньскихъ писателѣвъ (Гребѣнки, Боровиковского и др.) Правопись позôстае та сама, що въ першихъ двохъ томахъ „Рускои Библіотеки“.

Предплата на цѣлый III томъ (20—22 аркушѣвъ великои 8-ки) выноситъ лишь **1 зр. 50 кр.**; по укôнченю цѣлого III тому (найдальше въ протягу трехъ мѣсяцѣвъ) цѣна книгарска значно пôднесеся. Цѣна (за аркушь друку 7 кр.) обчислена якъ найумѣреннѣйше.

Важности такого выданя, заосмотреного вычерпуючимъ переднымъ словомъ, пôдносити не потребуемо. Надѣемося, що кождый, кому мила рôдна письменность, поспѣшитъ съ предплатою. Пôдписаный Выдѣлъ проситъ редакціи всѣхъ рускихъ часописей о ласкаве повторенье сего запрошеня. За посредництвомъ „Академичного Братства“ можна дôстати также два першій томы „Рускои Библіотеки“ по зниженôй цѣнѣ, за оба першій томы 4 зр., за самъ I-шій 95 кр., а за II-гій 3 зр. 5 кр. Зложившій предплату вже давнѣйше на IV серію „Рускои Библіотеки“ (на руки Вп. проф. И. Онишкевича) отримають за доплатою 40 кр. III-ій томъ. Цѣны всѣ поданій вже съ вчисленьемъ пересылки почтовои.

Грошѣ просимо присылати або за посредництвомъ Вп. редакцій рускихъ газетъ, котрій бы се запрошенье помѣстити охотѣли, або просто на руки „Акад. Братства“ во Львовѣ, ул. Краковска ч. 14, I поверхъ. — *Отъ Выдѣлу „Академичного Братства“.*

ПЕРЕПИСКА АДМИНИСТРАЦИИ.

Вп. В. Л. въ Пріедоръ. „Кіевска Старина“ выходитъ въ велико рускôмъ языцѣ. *Впр. Д. Бород. въ Станькôвцяхъ.* За наддатокъ для „Дѣла“ и сердечнѣ желаня щире Спасибôгъ! *Веч. А. В. въ Миловаю.* 21 жовтня получили мы ôтъ Васъ 2 зр. и записали за 3 кварталъ; днесь дôстали мы знову 3 зр.; зъ тыхъ записали 2 зр. за 4 кварталъ 1882, а 1 зр. на 1883 рôкъ. *Веч. I. В. въ Могильници.* Чи „Библ. найзн. пов.“ Вамъ въ р. 1883 не посылати?

☞ Съ симъ числомъ розсылаеся Вп. предплатникамъ „Библіот. найзн. повѣстей“ 25 и 26 аркушѣ повѣсти въ трехъ томахъ зъ шведского „Грошѣ а праця“.

Звѣстка литературна.

„РОЗМЫШЛЕНІЯ О ПРАВЕДНОСТИ ХРИСТІАНЬСКОЙ“

Написавъ Іер. Дръ Іос. Мѣльницкій.

LXVII розмышленій, 196 сторôнъ.

Цѣна съ пересылкою одинъ зр. а. в.

Можна дôстати во Львовѣ въ книгарни Института Ставропигійского, ул. Руска, ч. 3 и у Автора, ул. Коперника ч. 36.

Надлѣкаря штабу дра Г. Шмидта

ОЛѢЙ ДО УШЕЙ

лѣчитъ швидко и основно хроничну глухоту, теченье зъ ушей, кольку въ ушахъ, навѣть въ найбôльше задавненыхъ случаяхъ! Прикрый шумъ въ ушахъ, якъ такожь легку глухоту заразъ усуває, якъ се доказуютъ тысячнѣ оригинальнѣ свѣдоцтва. — Цѣна за фляшку съ поученьемъ о уживаню 3 марки 50 фениковъ.

Головный складъ во Львовѣ у Петра Миколяша; въ Вѣдни I. Engel-Apotheke am Hof Nr. 6. (12—?)

Молодець

ученикъ VI клясы гимназіяльнои

пошукуе мѣсця яко домовый учитель до дѣтей. Потребуючій зволятъ удатись до Воч. о. Чемериньского, гр. кат. приходника въ Золочевѣ.

Певнымъ и швиднимъ

(9—10) есть дѣланье

ПЛЫНУ НА ГОСТЕЦЬ (РЕВМАТИЗМЪ)

(Gichtgeist)

Генриха Бльоха

зъ Егеръ (Чехи)

Цѣна за фляконъ 60 кр.

Правдивый плынъ той можна дôстати во Львовѣ на складѣ въ аптицѣ п. Генриха Блюменфельда пôдъ „Золотымъ Слонемъ“.

BROCKHAUS'
Kleines
Conversations-Lexikon
in 2 Bänden.
Mit Karten und Abbildungen.

☞ 3. Aufl. geb. 15 M. ☜

Weihnachtsgeschenk.

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЪ

Львôвъ, улиця Галицка, ч. 16

поручаютъ свôй

Магазинъ товарôвъ модныхъ мужескихъ, складъ мужескои бѣля, куфрôвъ и всякихъ потребъ до подорожи, приборôвъ тоалетовыхъ и мысливскихъ, якъ такожь **товарôвъ галантерійныхъ** и т. д.

Рôвночасно поручаютъ свôй **складъ и фабрику рукавичокъ, бандажѣвъ и выробôвъ рукавичныхъ** при тôй улици пôдъ ч. 16.

☞ *Майже 100 лѣтне существованье тои фирмы служитъ за найлучшу рекляму.* (1—?)

Тысячѣ, на котрыхъ вже не було надѣѣ, завдячуютъ уздоровляючому пиву зъ екстракту солодового житье и тѣшатся нимъ теперь.
(Се слова высказанѣ нераз самыми выздоровѣвшими.)

ВЫПРОБОВАНѢ успѣхи УЗДОРОВЛЯЮЧѢ

въ хоробахъ обезсиляючихъ, въ загальнôмъ ослабленю тѣла, въ вадахъ травленя, въ браку апетиту, при кашлю, въ хоробахъ шіѣ, жолудка, грудей и легкихъ черезъ **Іоана Гоффа** солодовѣ вытворы, увѣнчанѣ 58 высокими ôтзначенями зъ всего свѣта, черезъ єдино-правдиве уздоровляюче пиво зъ екстракту солодового **Іоана Гоффа**, уздоровляючу солодову чоколяду и солодовѣ грудни бомбоны (жадати лишь въ синôмъ паперѣ).

До п. и. добросного звернути до найбôльшои части аптикарѣвъ Европы, или жещихъ орденôвъ, Wien, Fabrik: Grabenhof, Brünnerstrasse, Nr. 2, Comptoir und Niederlage: Graben, Brünnerstrasse, Nr. 8.

Іоана Гоффа,

и. к. поштачнаго, кавалера золотого креста заслуги съ коронами, рицаря высокихъ орденôвъ и с. к.

Дякую сердечно Іоанови Гоффови за его вынайденый и прерублюваный имъ солодовый екстрактъ, бо его щоденно вживане уздоровляюче пиво солодове уратувало менѣ житье. Отъ року я був нездоровъ на груди, здавалось, що той бôль знищитъ менѣ всѣ внутренности. Зъ мною було що разъ гôрше. Мôй домашный лѣкарь выпробувавъ вже всѣ средства, порадивъ менѣ наконець ужити екстракту солодового Іоана Гоффа. Майже безъ надѣѣ розпочавъ я нараджену менѣ курацію. Ледви минувъ мѣсяць, то тѣло мое немовбы перемѣнилось; мнѣ зôйшло нове житье, менѣ неописано лекше, якъ ôтъ давнѣ менѣ не було; розумѣеть, я дальше уживаю сеи курацiи — Слава Богу, я здоровѣвъ. Дякую симъ п. І. Гоффови за его лѣкъ, бо бакъ оказаеся мои правдивымъ добродѣемъ. Нехай ще многѣ лѣта трудится для здоровя терплячои людскости.

В. Цигенбайнъ, рентіеръ.
Unter den Linden 78.

☞ Урядове справозданье лѣкарске ☜

Ц. к. Дирекція польныхъ шпиталѣвъ въ Шлезвигъ: При слабостяхъ жолудковыхъ, при хроничныхъ катарахъ, при великôй утратѣ силôвъ и нельбленю дѣлало солодове пиво Гоффа — знаменито. Въ всѣхъ тыхъ случаяхъ оказалося оно напосмъ дуже радо питымъ и заключаючимъ въ собѣ уздоровляючѣ поживнѣ и скрѣпляючѣ средства.

Пирцъ v. Гаерфельдъ, Дръ Маеръ, лѣкарь регментовый.

правдивого уздоровляючого солодового пива І. Гоффа:

Цѣны 13 фляшокъ зр. 6·06; 28 фляшокъ зр. 12·68; 58 фляшокъ зр. 25·48. Отъ 13 фляшокъ доставляеся franco до дому. При пересылцѣ зъ Вѣдня: 13 фляшокъ зр. 7·26; 28 фляшокъ зр. 14·60; 58 фляшокъ зр. 29·10; $^1/_2$ кильо солодовои чоколяды I зр. 2·40, II. зр. 1·60, III. зр. 1. (При бôльшôй скôлькости съ рабатомъ). — Солодовѣ бомбоны мѣшечокъ 60 кр. (такожь $^1/_2$ и $^1/_4$ мѣшечка). Нижше 2 зр. ничо не розсылаеся.

Головнѣ склады: *Львôвъ:* З. Рукеръ, І. Байзеръ, Н. Миколяша, Г. Блюменфельдъ, Кар. Балабанъ. *Бяла:* Г. Забыстшакъ (апт.). *Бохня:* І. Михникъ. *Будзиновъ:* Ясеньскій. *Чернівцѣ:* Иг. Шнархъ, І. Гонтковскій, Бр. Табакаръ. *Дрогобычъ:* Добжинецкій (апт.), І. Яблоньскій. *Ярославъ:* С. Еллєнбергъ, І. Ромъ, Виолоцкій. *Краковъ:* Янъ Янга, І. Трамчиньскій, В. Редикъ, Е. Штокмаръ, Е. Фукса, Ц. Вишневскій. (3—12)

Ново урядженый складъ товарôвъ корѣнныхъ

КАРОЛЯ КОЛЬМАНА

въ Самборѣ, Рынокъ Ч. 12.

поручае Высокопреподобному Духовеньству и Высокопочтенной публицѣ свôй головный складъ товарôвъ, котрѣ зъ першихъ жерелъ спроваджуе и такожь по слѣдуючихъ цѣнахъ спродае:

	Кава Ceylon ôтлична	1 зр.	85 кр.
	„ грубозернista	1 „	80 „
	„ середна	1 „	70 „
3 3	„ перлова найлѣпша	1 „	85 „
	„ Мосса найлѣпша	2 „	— „
	„ Jawa	1 „	60 „
	„ Cuba найлѣпша грубозернista	1 „	85 „
	„ Porteza	1 „	40 „

Цукоръ найлѣпшій въ головѣ по 48 кр.

Такожь складъ гербаты россійскои, правдивый румъ бременскій, Cognac французскій, Розолисы ланцушкѣ, портеръ правдивый англійскій, всякѣ роды вина, пиво пильзненске и всякѣ иншѣ товары корѣнныѣ и деликатесы по найтаншихъ цѣнахъ.

При тôмъ тирольскѣ яблока, правдивѣ моризовы зъ головного ихъ складу, Pagliano и Seehofer, дальше склады шкла, лямпъ, паперу, перфумерія и свѣтла церковного.

Для догôдности Всепочт. публики высылаю по тыхже цѣнахъ каву по 5 кильо въ пачкахъ почтою franco на мѣсце и цѣнникъ на жаданье franco.

Угорскѣ вина

бѣлѣ и **червонѣ**, въ фляшкахъ и бочôвкахъ, якъ такожь власнѣ винокурнѣ **коняки** и **наливки** можна у мене якъ найдешевше дôстати.

КЕКЕСИ КАЛЬМАНЪ

(Kékesy Kálmán)

властитель винницѣ

въ Gyöngyös на Уграхъ.

Всякѣ поясненя и цѣнники посылаются даромъ.

☞ *Пробна скриня съ 12 фляшками* по 0·7 литры стоитъ ôтъ желѣзницѣ 8 зр. (14—?)

А. ШТАЙНЪ

дентистъ лѣкарь зъ Лѣдня

осѣвъ на постоянне

въ Тернополи.

Лѣчитъ всякѣ слабости устъ и зубôвъ. Операціи, пльомбованя, чищеня зубôвъ, вправлюванье штучныхъ зубôвъ и щокъ довершуе якъ найлучше и найдешевше. (2—3)

☞ **Змѣна льокалю.** ☜

Рѣзьбярь печатокъ и майстеръ золотыхъ выробôвъ

М. В. ТАУБЕРЪ

во Львовѣ, ул. Сикстуска, ч. 6

принимае рѣзьбу печатокъ и знакôвъ на рôжнôмъ металѣ, такожь направы и замовленя сребныхъ и золотыхъ выробôвъ **по умѣреныхъ цѣнахъ.**

Замовленя зъ провинціи выконуе точно. Кореспонденція рускою.

Аптика пôдъ „Звѣздою“

ПЕТРА МИКОЛЯША

во Львовѣ поручае:

Олѣй рыбячій зъ мишоха

свѣжій, нечищеный и нѣчимъ не заправляный, для того найуспѣшнѣйшій для дѣтей скрофуличныхъ и терплячихъ на груди. Фляшка 80 кр.

Кава гомеопатична

дра ЛЮЦЕ (Lutze)

въ пачкахъ $^1/_4$, $^1/_2$ и 1 фунтовыхъ. Фунтъ 60 кр.

КАВА ЗЪ ЖОЛУДИ

найлучшій сурогатъ правдивои кавы, даючій здоровый и поживочный напитокъ, пакетъ 10 кр.

ЧОКОЛЯДА ГОМЕОПАТИЧНА

знаменита безъ приправъ, цѣла пачка 1 зр. 58 кр., пôвъ пачки 75 кр.

КАКАО стовченый въ порошокъ

цѣле пуделко 70 кр., пôвъ пуделка 40 кр.

Молоко згущене швайцарске

знамените средство поживне для дѣтей, пушка 55 кр.

Нестля порошокъ для дѣтей

заступаючій зовсѣмъ материньскій кормъ пушка 90 кр.

ЛИБИГА ЕКСТРАКТЪ ЗЪ МЯСА

въ господарствѣ необходимый для выготовленя доброго, сильного росолу, въ пушкахъ по кр. 85, зр. 1·55, 2·75 и 5·30.

TAPIOCA P. GROULT

даюча дуже поживну зупу пачка 70 кр.

Екстракты зъ солоду

зъ рôжныхъ фабрикъ, н. пр. Schering'a, Liebe'го, Löflund'a чистѣ и съ рôжными додатками, якъ хининою, рыбячимъ олѣемъ, вапномъ, желѣзомъ, по 60, 90 кр. и 1 зр.

ВОДА ДО ОЧЕЙ

РОМЕРСГАВЗЕНА

фляшка зр. 1·30.

Мораса плынъ

скрѣпляючій волосье

пôвъ фляшки 80 кр., цѣла 1 зр. 20 кр.

Дра КАРОЛЯ МИКОЛЯША

Испаньскѣ вина лѣчничѣ

признанѣ знаменитыми а свѣдоцтвами ВП. проф. и докторôвъ: Бесядецкого, Braun'a von Fernwald, Spaeth'a, Drasche'го, Lorinser'a, Корчиньского, Видмана, Едв. Савицкого, Зембицкого, Стшелецкого, Воляна, Залозецкого, Стокловa и Матеи Якубовского ôтзначенѣ, проф. хеміи дра Радзишевскимъ хемично дослѣдженѣ и знаменитыми узнанѣ:

Четверть литрова бутелька 1 зр. 50 кр.

Испаньске вино хинове

для скрѣпленя.

Испаньске вино хиново-желѣзисте

противъ безкровности и нервовыхъ хоробъ.

ИСПАНЬСКЕ

вино пепсинове

противъ недостаточного травленя.

ИСПАНЬСКЕ

вино пептонове

противъ выхудѣня въ хоробахъ упертыхъ, покармъ переходячій просто въ кровь.

Испаньске

ВИНО РУМБАРБАРОВЕ

противъ катарôвъ жолудка и кишокъ.

Тожь само высше поименоваными професорами и лѣкарями за найлучшѣ признанѣ:

Для хорыхъ и реконвалесцентôвъ

КОНЯКЪ GRANDE CHAMPAGNE

чверть-литрова бутелька 1 зр. 80 кр.

ВИНО ТОКАЙСКЕ СТАРЕ

чверть литр. бут. 2 зр. 50 кр.

Вино маляга старе

чверть-литрова бутелька 1 зр. 20 кр.

Вино испаньске для реконвалесцентôвъ.

чверть-литрова бутелька 1 зр.

Плястеръ на нагнѣтки Боксбергера

звôй 35 кр.

Кровянка все свѣжа

склянна банька 1 зр. 20 кр.

Цукорки солодовѣ власнѣ и **ЦУКОРКИ МХОВѢ**

противъ кашлеви, хрипкамъ и болямъ горла

ЗЕРНЯТА АНТИКАТАРАЛЬНѢ

Дра VOSSA

пуделко 70 кр.

Правдивѣ зернята Моризона

пара пуделокъ зр. 1·50 и 3·50.

Правдивый СИРОПЪ PAGLIANO

фляшка 1 зр.

Порошки Зайдлицкѣ

власного выробу, неуступаючѣ жаднымъ иншимъ що до лѣку, пуделко 1 зр.

Горѣвка француска зъ Бордо

спроваджена и тутъ до фляшокъ наповнювана: чиста $^1/_2$ фляшки 60 кр., цѣла фляшка 1 зр., съ солею пôсля припису В. Loe $^1/_2$ фляшки 70 кр., цѣла фляшка 1·20.

Вода салицилева и порошокъ салицилевый

до устъ, найлучше средство до консервованя зубôвъ и противъ немилои вонѣ зъ устъ, фляшка воды 60 кр., пуделко порошку 30 кр. и 1 зр.

ПОМАДА ALKALOID

найлучша помада до волося, скрѣпляюча порôстъ и вздержуюча выпаданье волося, слоикъ 60 кр.

Вода кольоньска

власного выробу, дуже добра, по 60 кр. и 1 зр. І. М. Фарины о половину меншѣ фляшки 50 кр. и 1 зр.

ПАРФУМЫ францускѣ

власного выробу.

ПУДЕРЪ францускій правдивый

и власного выробу.

Плынъ на ôтмороженя, власного выробу.

Оцетъ десинфекційный, власн. выробу.

Годзембина Малишевского

противъ ревматизмови и гостцеви.

ВОДА ДО УСТЪ АНАТЕРИНОВА

власного выробу, фл. 40 кр.

Олѣекъ зъ сосны Pinus Punilio

до розтрясуваня въ воздусѣ, фляшочка 80 кр.

Глицериновѣ выробы Зарга,

рôжнѣ мыла, кремы глицериновѣ и чиста глицерина.

Кромѣ тутъ наведеныхъ есть ще множество иншихъ средствъ до лѣченя, приладдвъ хирургичныхъ и матеріялôвъ.

☞ ВИНА МОИ ЛѢЧАЩѢ и НАПОѢ для хорыхъ и реконвалесцентôвъ находятся на складѣ и въ всѣхъ реномованыхъ аптикахъ Галичины и Кракова, якъ такожь въ всѣхъ краяхъ коронныхъ.

☞ *Высылки почтою або желѣзницею выконуются безъ проволоки.*

Выдавець и отвѣчальный редакторъ: **Володимиръ Барвѣньскій.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

лошене конкурсу. За пôдставу контракту, якій опôсля выдѣлъ зъ референтами заключавъ, служивъ давнѣйшій контрактъ, въ котрôмъ мѣстила ся така точка: „Всякі оповѣщеня дотичні справъ театру особовязані п. п. директоры помѣщувати въ „Дѣлѣ.“ Колижь але у насъ вôдъ часу старого контракту (1892) прибуло кôлька часописей, выдѣлъ змѣнивъ конець тои точки такъ: въ часописи вызначенôй „товариствомъ.“ Послѣдне слово пôдношу для того, щобы тутъ показати, що теперѣшный выдѣлъ хотѣвъ волю оставити не тôлько кождоразовому новому выдѣлови але и самому товариству (его загальнымъ зборамъ!) До того були обовязані директоры, але анѣ котрактъ анѣ нѣхто зъ выдѣлу имъ не зборонявъ подавати свои оповѣщеня куда имъ сподобалось. Щожь робили тутъ директоры? Они навѣть выдѣлови не давали звѣстки, куда они переѣздятъ; выдѣлъ о тôмъ довѣдувавъ ся або зъ листôвъ о грошѣ, изъ зажалень, або зъ часописей; на се служать доказы копіованыхъ письмъ, высыланыхъ въ тôй справѣ до дирекціѣ. Ба, що лѣпше, о приѣздѣ до Львова, довѣдавъ ся выдѣлъ зъ розлѣпленыхъ по каменицяхъ плякатôвъ, навѣть саме „Дѣло“ пôднесло се, мабуть 17/12, пишучи: „якъ довѣдуємось зъ плякатôвъ приѣздить театръ до Львова и пр.“ Зъ сего показуєсь, що выдѣлъ Р. Б. нѣякои инструкціѣ въ тôмъ взглядѣ не давъ. Якъ театръ прибувъ до Львова, обнявъ управу п. Лопатыньскій, а сей нынѣ занятый справами сценічными такъ, що про оповѣщене и часомъ забуває, ось якъ примѣромъ про выставу Чайченка „Ясныхъ Зôръ“ и слова „Дѣло“ не помѣстило. — По при оповѣщеня навожу тутъ и справу вôльныхъ билетôвъ до театру. Выдѣлъ ухваливъ роздати ихъ всего три: одинъ для члена выдѣлу, другій для редак. „Дѣла“, а третый для ред. „Вѣстника.“ Членови выдѣлу дано билетъ, щобы вôнъ зъ обовязку ходивъ а надто касу вôдбиравъ и полагоджувавъ бѣжучі справы, — „Дѣлу“ яко орґанови, котрый традиционально справы руско-народного театру заступає, а „Вѣстникови“ зъ прозьбою, щобы помѣстивъ по вôдѣздѣ театру рецензіѣ фаховій. Бôльше нѣкому не дано вôльного вступу.

Ну нехай жежь теперь судить хто хоче, въ чôмъ тутъ виненъ я або выдѣлъ, що оповѣщеня театральні не зôстають помѣщувані у всѣхъ письмахъ! Се було рѣчю директорôвъ а взглядно управителѣвъ, — а коли зъ того поводу, якъ кажа „Русланъ“ „публики зôбралось дуже мало“, се шкода „Рускои Бесѣды“ а не нар. сцены, хочь дай Господи, щобы въ касѣ завше тôлько гроша було, якъ тодѣ коли „Русланъ“ такъ писавъ!

Такъ представляє ся одна зъ причинъ упадку руско народного театру пôднесеныхъ „Русланомъ“!

А друга? Се пôсьля „Руслана“ и тов. зниженє ґажи членамъ дружины! Попередъ усего треба згадати, що се просте перекрученє факту. Выдѣлъ анґажувавъ на ново, мавъ право запропонувати членамъ мѣсячну платню таку, на яку єму буджетъ вказує и на яку они заслужили. Правда, що выдѣлъ не признавъ членамъ дружины тои ґажи, яку обѣцювали директоры; алежь они тôльки обѣцювали а не выплачували! А выдѣлъ умовившись зъ членами дружины письменно мусить и додержати умовы, якъ се и до теперь чинивъ, хочь навѣть коштомъ фондôвъ власныхъ „Рускои Бесѣды“, дарованыхъ єѣ пок. Кор. Сушкевичемъ и Ст. Качалою. — Въ умовѣ зробленôй у Вп. д-ра Чайковского найвыразнѣйше стоитъ написане: „уважаємо (члены тр. театр.) тоту умову яко провізорично заключену — ажь до прибутя нашого до Львова“ — а надто въ особнôмъ письмѣ до д-ра Чайковского, котре той же дружинѣ вôдчитавъ сказавъ выдѣлъ такъ: „всякі претенсиї, які члени новозаанґажованої дружины театр. до выдїлу мають, зволять они предложити выдїлови по прибутю до Львова.“

Въ наслѣдокъ того предложили свои претенсіѣ деякі члены, а выдѣлъ по змозѣ увзгляднивъ ихъ на засѣданю своимъ зъ дня 22/12 с. р. До тыхъ членôвъ дружины театральнои, що пристали провізорично на имъ предложену ґажу, що пôдписали умову въ канцеляріѣ адвоката Вп. д ра Чайковского въ Бережанахъ, що взяли пôвмѣсячну платню зъ горы, належали: п-ѣ Е. Пôдвысоцка и пп. Ст. Яновичь и Сп. Пôдвысоцкій. Зъ тыхъ троихъ зголосивъ ся до выдѣлу тôлько одинъ п. Сп. Пôдвысоцкій дня 20/12 зъ жаданємъ пôдвысшеня платнѣ. Однаковожь той самъ п. Подв. хочь явивъ ся въ середу рано 22/12 въ сали театр. — не хотѣвъ брати участи въ пробѣ, и се було причиною, що выдѣлъ на вечѣрнôмъ засѣданю того дня другимъ членамъ слушні ихъ претенсіѣ корыстно полагодивъ — а п-у Ст. Пôдвысоцкому жаданои пôдвыжки наразѣ вôдмовивъ. П-ю Єм. Пôдвысоцку и п-а Ст. Яновича нѣхто въ театрѣ не бачивъ до нынѣ.

Такъ выглядає друга причина упадку театру, се є зниженє ґажи а взглядно осадженє „на брукъ“ кôлькохъ членôвъ дружины; якъ бачимо сидять они зъ власнои вины, скривдивши народну институцію, а не она ихъ.

Перейду теперь до дімісий. Такихъ у насъ теперь властиво не було, такъ якъ выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ зложивъ цѣлкомъ нову дружину, отже не маючи єѣ передше, не мôгъ нѣкого дімісіонувати. Можь бы радше сказати выдѣлъ не принявъ въ складъ новои дружины п-ѣ: Полѣщукову, Яновичеву, Стечиньску, и п-а К. Пôдвысоцкого. А чому се сталось прошу послухати. П ю Полѣщукову не принявъ выдѣлъ хвилево зъ причинъ чисто єѣ лично обходячихъ але зовсѣмъ не уймаючихъ єѣ чести. Скоро п-ѣ Полѣщукова усуне ту хвилеву причину, буде знову членомъ дружины руско-нар. театру.

Паню Яновичеву не заанґажувавъ выдѣлъ для того, що станъ єѣ пôдъ той часъ не позваляв показуватись єи на сценѣ, а опôсля она бôльше не показувалась.

Яко причину незаанґажованя п-ѣ Стечиньскои наведу слова „Руслана“ ч. 287 ст. 2 колюмна 3-а, 4-а стрѣчка зъ горы: „Касиненко утїк з панною Фіцнерівною і п. Стечиньскою до Росиї.“

Переходжу теперь до п. К. Пôдвысоцкого, того, котрого особа немовь шило зъ мѣшка вылазить зъ статей и допосôвъ „Руслава.“ Въ справозданю, яке выдѣлъ въ р. 1896 предложивъ загальнымъ зборамъ „Рускои Бесѣды“ находить ся такій уступъ въ справѣ повѣреня п-у К. Пôдв. режісеріѣ:

„Маючи замѣръ спровадити вôдповѣдного режісера зъ Украины и въ цѣлôй повнѣ завести у нашôмъ театрѣ школу Кропивницкого, бачивъ выдѣлъ въ выступахъ п-а Костя Пôдвисоцкого слѣды школы Кропивницкого, уважавъ проте п-а Костя Пôдвисоцкого за такого, котрый може пôдготовити членôвъ дружины театральнои до такои школы. Надто рѣшивъ тутъ еще и другій взглядъ: п. Кость Пôдвисоцкій вельми неспокôйна душа, дававъ богато до дѣла усѣмъ выдѣламъ, — а ставлячи єго на становиску режісера пієсъ народныхъ, гадавъ выдѣлъ пôднести єго значінє посередъ дружины и утихомирити сей неспокôйный елементъ тимъ певнѣйше, що всякі колотнечѣ, слѣдства и пр. походили зъ того, що п. Кость Пôдвисоцкій дорѣкавъ, докучавъ другимъ членамъ дружины неуцтвомъ, нездарностію и пр.

Такъ було 1. сѣчня 1896 р.; а вже 2. сѣчня доносить п. Лопатыньскій, управитель р. н. театру ось що: п. Кость Пôдвисоцкій, хотѣвъ прямо выкликати скандалъ, кажучи пôдносити куртину, хотяй сцена не була еще готова и реквѣзитôвъ не було; — а 1-го лютого пише п. Управитель знову таке: Режісерія спить. П. К. Пôдвисоцкій чекає, ажь єму добре заплатять за труды а передъ тимъ не бере ся и за холодну воду.

Зъ сихъ слôвъ бачимо, що п. К. Пôдвисоцкій, яко режісеръ нѣчого не робивъ. Въ дневнику театральнôмъ зъ дня 2-го лютого читаємо ось що: п. К. Пôдвисоцкій велѣвъ пôдчасъ представленя „Нещасне кохане“ въ хвилѣ драматичнôй, коли Варка топить дитину, за кулѣсами грати музикантамъ, себъ-то на сватанє Семена.

Того дня 2. лютого взявъ п. К. Пôдвисоцкій урльопъ на 5 днѣвъ, а повернувши доперва 13. лютого, выдеръ вôнъ зъ дневника театрального картки тй, де управитель записавъ самовôльне продовженє урльопу, въ наслѣдокъ чого прийшло до острыхъ перемовъ помежи управителемъ п-омъ Лопатыньскимъ. а п-омъ К. Пôдвисоцкимъ, въ часѣ котрыхъ ударивъ п. К. Пôдвисоцкій члена дружины театральнои п-а Рубчака палицею по головѣ такъ, що справа та мала вже оперти ся о судъ, наколибы высланый референтъ въ той способъ єй не бувъ полагодивъ, що приневоливъ п. К. Пôдвисоцкого перепросити обидженыхъ въ присутности цѣлои дружины театральнои, що стало ся дня 19. лютого 1896. Позаякъ на п-а К. Пôдвисоцкого доходили и перше заєдно скарги, а упôмненя зô стороны выдѣлу не помагали, надто п. Кость Пôдвисоцкій до неможливости запивавъ ся, проте зложивъ єго выдѣлъ на засѣданю своѣмъ зъ дня 19. лютого зъ становиска режісера.

Такимъ добрымъ товаришемъ и знаменитымъ режісеромъ був п. К. Пôдвисоцкій!

Заразъ потôмъ надôслав управитель театру зъ Золочева зажаленє на п. К. Пôдвысоцкого; се передавъ выдѣлъ делеґатови свому Вп. п. Сов. и адвок. Льонгинови Рожанковскому, а той перевѣвши справу кôнчить своє справозданє до выдѣлу такъ:

„Во виду того прошу о пощаду на сей разъ для п-а К. Пôдвысоцкого изъ взгляду на єго довголѣтну службу и заслуги на сценѣ нашôй“

Полишу тутъ дальші зажаленя другихъ управителѣвъ и делеґатôвъ, а пôднесу лише те, що нынѣшній найлѣпшій товаришѣ п-а К. П-ого именно п-во Яновичѣ про него до выдѣлу писали: Дня 22. серпня 1896 наспѣло до выдѣлу таке письмо: *„Низше пôдписаный зъ женою просить о звôльненє вôдъ вбовязкôвъ якій доси занимає въ рускôмъ театрѣ зъ днемъ 1. жовтня с. р. Нелюдске поступованє пп. Костôвъ Пôдвысоцкихъ єсть головною причиною сего кроку. Стефан Курбасъ-Яновичь.* А въ протоколахъ изъ слѣдствъ переведеныхъ дня 4 вересня 1896 противъ п-а К. Пôдвысоцкого дромъ Дорундякомъ є тôлько цвѣтокъ зъ ниви театральнои, що остаточно п. К. Пôдвысоцкій, скоро лише скарги посыпались, передъ слѣдствомъ, самъ дня 26 серпня внѣсъ прозьбу о звôльненє єго вразъ зъ женою вôдъ 1. жовтня 1896. Выдѣлъ вдоволивъ єго волѣ, а вже дня 23. вересня пишуть п-во Пôдвысоцкі такій листъ до выдѣлу: *„Подавшись о димисию черезъ провину нашу дôсталисмо еще 1. вересня увôльнені въ дружинѣ р. н. театру. Чуємо и знаємо, щосьмо завинили, однакъ позбставлені теперъ безъ хлѣба просимо намъ провину простити по разъ послѣдный и запевняємо Хв. выдѣлъ, що будемо заховувати ся взôрцево пôдъ кождымъ взглядомъ и нѣколи не дамо найменшого кроку до невдоволеня зъ насъ, въ доказъ чого зложилисмо обѣтъ въ руки бурмістра мѣсточка Борщева. Ем. і К. Пôдвысоцкі“*, а на боцѣ ось яка дописка: *Симъ сьвѣдчу, що п-во Пôдвысоцкі при людяхъ торжественно зложили обѣтъ, що будуть заховуватись взôрцево такъ, що не дадуть найменшого поводу до невдоволеня зъ ныхъ.* Пôдписаный: Дроздовскій бурмістръ и приложена печатка зверхности громадскои м. Борщева.

Що-жь робить п. К. Пôдвысоцкій яко членъ др. театр. скоро выдѣлъ Р. Б. въ р. 1897 передавъ дирекцию пп. Полѣщукови и Ольшаньскому? Вôнъ пише дня 1. липня ось якій листъ зô Стрыя, де театръ якъ разъ пробувавъ: *Поки выявлю цѣль сего письма передовсѣмъ въ найбôльшôмъ смиреню прошу ласкаво, якъ блудному синови дарувати усѣ моѣ давнѣйші прогрѣшеня за які стягнувъ я на себе Вашъ справедливый гнѣвъ! Однакъ торжественно приръкаю, що нѣчо подôбного не повторить ся бôльше нѣколи! Теперь до рѣчи:* Тутъ оскаржує директорôвъ въ найпоганѣйшій способъ, потôмъ пише такъ: *Однымъ словомъ. Хвиля дуже критична и рѣшуча. Въ сѣй критичнôй хвилѣ я можу пôдняти ся на мѣсце ѣхнє (директорôвъ) але оденъ, безъ жаднои спôлки не виключаючи зъ того и рôднои жѣнки. Я одинъ лишь въ трупѣ, п. референтъ зъ св. видѣломъ моя зверхнôсть.*

Що зайшло мѣжь тодѣшными директорами пп. Полѣщукомъ и Ольшаньскимъ а п-омъ К. Пôдвысоцкимъ не знаю, фактъ, що п-а К. Пôдвысоцкого не бачимо бôльше посередъ дружины театральнои; вôнъ полишивши жѣнку при руско нар. театрѣ опинивъ ся въ Россіѣ въ театрѣ Мороза; зъ вôдтамъ при кôнци вересня сыпле тôлько прôзвищь на членôвъ дружины та интриґъ, що письмо се, писане мабуть до отця п-а С. Яновича, предложивъ тойже яко директоръ въ справозданю своимъ до выдѣлу дня 13. жовтня 1897 въ доказъ якъ то п. К. Пôдвысоцкій умѣє и зъ далека керувати справу руско-народного театру.

Се лише дрôбка справокъ п. К. Пôдвысоцкого и такихъ, що подає дружина, єго найлѣпшій теперѣшній приятелѣ, та вôнъ самъ.

Чи складаючи нову дружину театральну не мавъ выдѣлъ права супротивъ такого поведеня п-а Пôдвысоцкого застеречи собѣ право принятя єго, щобы поставити єму условины можливого супокою въ театрѣ? А що такій замѣръ мавъ выдѣлъ, нехай послужить отсе письмо до д-ра Чайковского: „п. К. П. коли хоче статись членомъ др. театр. нехай зверне ся до выдѣлу.“?! Чому п. К. Пôдвысоцкій сего не зробивъ, се єго дѣло.

Такъ выглядає дімісія а пôсля гадки „Руслана“ и тов дальша причина упадку руско-нар. театру.

Анонімні авторы статей, що стали себ то въ оборонѣ покривдженыхъ членôвъ дружины театральнои, воюють проти заряду „Р. Б.“ тымъ, що оповѣщають у своихъ напастяхъ факты частои змѣны референтôвъ театральныхъ у выдѣлѣ а управителѣвъ посередъ дружины! Оно правда! а причина того: се, якъ бачилисьмо пôдпольна робота п-а К. Пôдвысоцкого.

Перейду теперъ до справы зôрваня контракту зъ директорами р. н. театру:

На пôдставѣ ухвалъ загальныхъ зборôвъ „Рускои Бесѣды“ передавъ выдѣлъ того товариства дня 30. марта с. р. дирекцію руско-народного театру пп. Полѣщукови и Ольшаньскому. Дня 15. липня с. р. зрѣкъ ся п. Ольшаньскій спôлки дирекційнои и вôдступивъ на пôдставѣ урядовои цесіѣ свою участь п-у Ст. Курбасъ-Яновичеви. До сего часу ишли справы руско-народного театру зовсѣмъ спокôйно, принайменче выдѣлъ не дôстававъ нѣякихъ зажалень. Зô Стрыя, де повысша змѣна наступила переѣхавъ театръ до Надвôрнои. Звѣдси уже прийшло зажаленє рады громадскои, що дирекція не заплатила за салю мимо упôмнень. Зъ Надвôрнои переѣхавъ театръ до Станиславова, а звѣдси посыпалось много зажалень, зъ помѣжь нихъ наведу лише два, походячі вôдъ звѣстныхъ патріотôвъ и щирыхъ прихильникôвъ нашои сцены.

Ось они дословно: I. „Въ Станиславовѣ поводженє дуже добре, мимо того дирекція не выплатила ажи до 1500 зр., въ наслѣдокъ чого прійде до ґеніяльнои сецесіѣ. Старымъ акторамъ, якъ Пôд. и Осипов. выплачують по 50 кр. на чотыри дни житя; п-ѣ Лопатыньскôй не заплачено еще ⅓ части. Директоры тратять грошѣ... надто дають тутъ старі штуки безъ пробъ, часто робить ся изъ сцены циркове позорище... Тутъ потреба енерґічного дѣланя, дирекцію треба передати иншому... люде гинуть зъ голоду... и пр. и пр.

II. „Акторамъ вôдъ якогось часу не выплачують ажи; примѣромъ однôй акторцѣ выплачено замѣсть 25 зр. — всего десять крейцаровъ на два тыждні... Якъ можуть акторы добре грати, коли на цѣлый місяць не було ні одної пробы... и пр. и пр.“

Оба згадані письма носять даты 25. взглядно 26. вересня. Въ наслѣдокъ сихъ и другихъ пôдôбныхъ письмъ надто и зажалень самыхъ членôвъ дружины театральнои упôмнувъ выдѣлъ дирекцію, щобы перестерѣгала точно контракту, котрый запевнює правильну выплату ґажи, вôдбуванє пробъ и пр. — Зъ симъ переѣхавъ нашъ театръ до Бучача. Щобы переконати ся, о скôлько дирекція упôмнень выдѣлу услухала, упросивъ выдѣлъ пôдъ днемъ 14. жовтня делеґата свого Вп Пана Телишевского, щобы той провѣривъ обставины посередъ дружины. Дня 16. жовтня пише п. Т. дословно так: „Дирекція не выплачує ґажи, капає по 1 зр., по 2 зр. а деякимъ по 50 або 30 кр.; зъ тои причины панує велике огôрченє посередъ дружины, тымъ бôльше, що не выплачено єще ґажи за попередный мѣсяць. Дуже сумнои правдою єсть, що дирекція не дбає про выставу штукъ новыхъ, а давнѣйші выставляють ся дуже недôбало. Деякі панове, о собливо директоръ, рôль своихъ не умѣють — на сценѣ повстають павзы, бо сї панове не знають що и коли говорити. Выстава пієси „Украдене щастє“ була така, що волѣли бы були зовсѣмъ єи не грати. Зарадьте якъ найскорше.“

Щобы запобѣгчи катастрофѣ и помочи дружинѣ поручивъ выдѣлъ п. Телишевскому выплатити членамъ дружины театральнои належну плину, а надто заспокоити довги дирекціѣ, чимъ хотѣвъ двигнути и саму дирекцію въ надѣѣ, що зъ сеи поры и станъ сцены поправить ся. П. Телишевскій выплативъ дня 29 жовтня заквітованємъ членамъ дружины квоту 651 р. 7 кр., на заспокоєнє довгôвъ дирекціи 11[illegible] зр., надто на переѣздъ зъ Бучача до Бережанъ квоту 120 зр., значить квотою звижь 900 зр. думавъ выдѣлъ перевести санацію дирекціѣ руско-народного театру. Театръ переѣхавъ до Бережанъ. Звѣдсы посыпавъ ся вже градъ зажалень зô стороны членôвъ дружины, делеґата, навѣть вôдъ публики польскои, доносячи що мимо доброго поводженя ґажи не выплачують, капають шѣстками, дехто провадить житє компромітуюче народну сцену, пробъ не робить ся нѣякихъ, выставы страшно лихі, деякі члены дôстали дімісію и пр и пр.

До того всего предкладала дирекція выдѣлови невірний справозданя. Выдѣлъ вôзвавъ еще разъ дирекцію до полагодженя тыхъ невластивостї и загрозивъ зôрванємъ контракту. На се отримавъ выдѣлъ дня 17. грудня с. р. письмо вôд п Полѣщука (одного зъ директорôвъ), въ кôмъ той заявляє, що зрѣкає ся дирекціи вище ось що:

„Тепер однак, коли бачу, що дїло рук моїх нема той замок в леду розпадаєсь, поспішаю до Вас з горячою мольбою: Ратуйте! відеріть від мене той нещасний уряд і не дайте загибати народному театрови! Лиш спішіть ся і то чим скорше, бо кожда хвиля дорога, бо кожда хвиля приближає катастроф! Простїть, що місто відняти від Вас, я сам навпаки наніс на Вашу голову тільки жур і клопотів і судїть мене не після моєї невдачі, але після моїх змагань та доброї волї.

„Передаю в руки Ваші назад ту дружину, котрій долю Ви менї, нещасному, в таким довірєм поручили, а передаю біднїйшу як вперед, бо хоч богатшу числом, однак змучену неповодженєм, а погасшою іскрою віри в будучність... Ви розбудїть їх до нової працї, покажіть їм відблиск надії, за котрим так тужать, а загрівши їх серця, ведїть до дальшої борби о хлїб насущний, котрого я їх мало що не позбарий.“

В Бережанах 16. грудня 1897.

Полїщук.

Такъ поступивъ собѣ одинъ зъ директорôвъ, а про другого скажу словами делеґата зъ Бережанъ: *„Закінчаючи мов справозданє додам, що цїлій бідї винен Янович, що позадирав тут тілько людий бідних, купців, що тим самим скомпромітував руский театр в Бережанах на многі лїта; тая... великість стручена з пєдесталю директора не перестане керинити в театрі... без такого... актора, котрий не годен нїчого затямити собі і грає недбало, можна ся обійти і пр...“*

Мимо того заанґажувавъ выдѣлъ п. С. Яновича до новои дружины театральнои, а якъ вôнъ собѣ поступав, забравши грошѣ напередъ, переѣхавши коштомъ „Р. Б.“ до Львова, выказавъ я повысше; додамъ тутъ, що другій єго товаришь-директоръ, п. І. Полѣщукъ, котрому выдѣлъ признавъ таку саму платню якъ и п. Яновичеви, котрого жѣнку выдѣлъ тежь не заанґажувавъ, повнить вôдъ першои хвилѣ свои обовязки при руско-народнôмъ театрѣ и є однымъ зъ найпримѣрнѣйшихъ членôвъ дружины єго.

Дописуватель „Руслава“ розказує, що давнѣйше сцена руска мала великі приходы що примѣромъ р. 1895 заробивъ театръ 3.400 зр. Се просто неправда. Касу театральну того року збôльшивъ тôльки случай, котрого вызыскавъ Вп. Чайковскій зъ Бережанъ. Тамъ вôдбувались головні маневры, п. Чайковскій поставивъ деревяный театръ, взявъ дружину пôдъ свою опѣку, грано що день, а войскова переважно публика наповнювала салю по верхи. По струченю выдаткôвъ, по гонорованю членôвъ др. театр. за ихъ надзвычайній працѣ остало ся кôлька сотъ зр. готôвки. Тогожь таки року, та сама дружина, пôдъ тою самою управою и пр. мала въ Коломыѣ таке неповодженє, що майже цѣлый заробокъ въ Бережанахъ зъужитый зôстав на покрытє недобору.

Зарядъ р. н. театр. спочиває въ рукахъ выдѣл „Р. Бесѣды“ а я яко голова того товариства, сповняю въ заступствѣ перешкодженого властивого референта, тôльки те, що выдѣлъ ухвалить и мнѣ поручить, бôльше нѣчого; — касу товариства и фондôвъ провадить пôдъ особною контрольною комісиєю членъ выдѣлу о. О. Темницкій; фонды тов. Р. Б. переховують ся в касѣ вертгаймôвскôй тов. Просвѣта.

Рахунки и справозданя свои предкладає выдѣлъ особнôй комісіѣ контрольнôй, а потôмъ загальнымъ зборамъ; надто и выдѣлови краєвому, котрый по провѣреню ихъ выплачує дальшу рату пôдмоги краєвои. За рôкъ 1896 приняли загальні зборы одноголосно справозданє выдѣлу, а за р. 1897 предложить выдѣлъ доперва 22 сѣчня с. р. Тутъ буде найлѣпша нагода заступникамъ и поборникамъ мальконтентныхъ членôвъ дружины, ужити цѣлый свôй арсеналъ пушокъ противъ выдѣлу, котрый смѣло не ховаючись по за плоты стане до оправданя своихъ постановъ. — А якій справозданя выдѣлъ „Р. Б.“ до выдѣлу краєвого предкладає и якъ той ихъ принимає, нехай послужить фактъ, що выдѣлъ краєвый мимо специяльного порученя Сойму, якъ найточнѣйше провѣрювати рахунки и справозданя, выплачує правильно ухвалену субвенцію.

На сей рôкъ не має еще „Р. Бесѣда“ признанои субвенціѣ а мимо того и мимо цѣлои кампаніѣ по дневникахъ противъ „Рускои Бесѣды“, мимо депутаціѣ мальконтентôвъ до Маршалка кр., изъ скаргами на „Р. Б.“, выдѣлъ анѣ на хвилину не перестає покрывати выдатки фондами товариства въ тôмъ переконаню, що нѣхто переконавшись якъ слѣдъ не може и не смѣє выдѣлови „Р. Б.“ якихъ небудь закидôвъ злои адміністраціѣ а тымъ менче злои волѣ закинути. — Чи бы въ кôнци бувъ выдѣлъ „Р. Б.“ спроваджувавъ театръ до Львова якъ разъ пôдчасъ сесіѣ соймовои, *наколи бы бувъ побоювавъ ся утратити субвенцію въ наслѣдокъ згаданыхъ змѣнъ въ др. театр., скаргъ, денунціяцій и пр.?*

Певно, не одинъ зъ Вп Читачѣвъ спытає, та що насъ те все обходить, тажь Дѣло не писало такихъ неправдъ и сплетень. Правда, колиж але сплетнѣ стали ся голосними треба було гидь ихъ розкрыти; знаю, що се повинно бути въ „Русланѣ“, такъ якъжеж можна тамъ які поясненя подавати супротивъ такихъ фактôвъ:

Въ Числѣ 287. помѣстивъ „Русланъ“ що члены р. н. театру выслали депутацию до маршалка; Члены зр. І. числомъ 23 подають спростованє зхперечують таку вѣстку, а „Русланъ“ додає вôдъ себе ось що:

Тїшит нас та заява, та однак з жалем мусимо сказати, що артисти руско нар. театру не тôлько порішили вислати депутацию, але такі ходили до маршалка.

Ну, щожь ту робити? Всѣ члены др. т. числомъ 23 заперечують а „Руслан“ таки каже, що они „порѣшили“!

Або дальше: Въ числѣ 290 помѣстивъ „Русланъ“ спростованє выдѣлу „Рускои Бесѣды“, а въ увагахъ своихъ до того спростованя обертає „Русланъ“ кота хвостомъ, кажучи, що правда така по єго сторонѣ, а вже найцѣкавѣйшій одинъ уступъ сеи уваги „Руслана“. Ми „Русланъ“ можемо сподѣвати ся, що згадані артисти і артистки з огляду на свого судьбу пришлють нам також заяву, що ім і на думку не прийшло виступати з дружини театр. і що самі допрошували ся зниженя ґажі...

Нехай въ кôнци и се дасть свѣдоцтво прихильности „Руслана“ для рускои сцены, що вôнъ якъ разъ тодѣ, коли зôбрана публика одушевлялась грою майже всѣхъ акторôвъ, подавъ у своихъ стовпцяхъ будьто бы лише Пôдвысоцкій и Слободôвна грали добре, пôдчасъ коли Пôдвысоцкій навѣть не выступавъ!

Чи можна зъ такимъ заступникомъ „правды людскои“, поборникомъ „справъ народныхъ“ и прихильникомъ „сцены рускои“ полемизувати?

Ось и цѣла причина, задля якои я рѣшивъ ся сею дорогою пояснити хôдъ личныхъ справъ нашого театру!

У Львовѣ дня 9. сѣчня 1898.

Волод. Шухевичъ.

Въ справѣ руско-народного театру отримуємо слѣдуючі письма:

I. Вôдъ д-ра А. Чайковского:

Рôвночасно выславъ я въ редакцію Monitor-а на умѣщену въ Nr. 51. допись „Krach w ruskim teatrze" слѣдуюче спростованє:

„Непокликуючи ся на оклеєнный §. 19. з. пр. прошу въ имя правды... помѣстити що слѣдує:

Згаданый артикулъ мѣстить въ собѣ только тенденційно перекрученыхъ фактôвъ, только нельоґічностей, що не знаю властиво вôдъ чого зачинати. Думаю однакъ, що найскорше упораюсь зъ тымъ фантомъ, коли розкажу подѣйстный станъ справы, котрый всѣмъ въ можности кождои хвилѣ доказати.

Я не ѣздивъ до Львова въ дѣлѣ театру, лише въ моихъ личныхъ дѣлахъ. Не слухавъ я ничіеи намови ани интриги, але наслухавъ ся я багато жалобъ актôрôвъ, що не мають зъ чого жити, бо имъ дирекція не выплачує гажи. Просили мене про тôмъ о тайну, понеже директоръ п. Яновичъ, загрозивъ кождому безпроволочною димісією, хто бы посмѣвъ передъ кимъ небудь жалувати ся на невыплачуванє гажи. У Львовѣ зайшовши случайно на Руску Бесѣду, довѣдавъ ся я вôдъ головы Бесѣды проф. Шухевича, що саме выславъ до мене до Бережанъ express-листъ въ дѣлѣ театру, — коли однакъ мене тутъ стрѣчає то просить мене на засѣданє выдѣлу, котре вôдбуде ся за хвилю. На тôмъ засѣданю прочитано листъ директора п. Полѣщука що зрѣкає ся дирекціи и вôддає ся въ руки выдѣлу, понеже прійшовъ до того переконаня, що тому не дасть ради. Заразомъ уповажнює выдѣлъ, щобы зъ кавціи повыплачувавъ актôрамъ залеглѣ гажи. Надъ симъ листомъ перведено дискусію и рѣшено супротивъ того що оденъ зъ директорôвъ вôдъ контракту вôдступивъ — зôбрати контрактъ зъ дирекцією и обняти веденє театру на разѣ въ власный зарядъ. До зôбраня контракту управненый бувъ выдѣлъ ще и зъ тои причины понеже:

1) складъ трупы не вôдповѣдає контрактовымъ вымоганъ. Именно дирекція не удержувала умовленои оркестры, котра мала складати ся зъ 10 членôвъ, а складала ся зъ 7, вже зъ капельмайстромъ, и зъ того ще флетистъ утѣкъ, бо ему не выплачували гажи. На его мѣсце добирали вôдъ часу до часу якогось жидка, котрый не знаючи репертуару театрального лише удававъ, що грає.

2) дирекція подавала выдѣлови Рускои Бесѣды неправдивѣ справоздання. Именно выказувала въ складѣ трупы такѣ лиця, про котрыхъ въ театрѣ нѣхто не чувъ. Згадаю тутъ о якôйсь Голиньскôй „знаменитôй певицѣ" о Комаринцкôй и о Величковскôмъ. Выказувала дальше дирекція, що вôдбувають ся пробы зъ новыхъ штукъ, котрѣ якихъ бувъ [illegible] а о тыхъ штукахъ и пробахъ нѣхто зъ актôрôвъ нинѣ нѣчого не чувъ.

3) дирекція не выплачувала артистамъ гажи. Щобы справоздання тои дирекціи залеглости выносили 1.000 злр. Надто залеглôсть за салю выносила 170 злр. и заходила обава, що властитель салѣ вдорожить кроки судовѣ и якъ illata et invecta заграбить цѣлый инвентарь театральный, котрый есть власностею Рускои Бесѣды.

Тымчасомъ поводженє театру до половины его побуту въ Бережанахъ було дуже добре. Що однакъ въ послѣднихъ часахъ театрови йшло гôрше, то причина лежала въ тôмъ, що дирекція мѣсто примѣрюючи ся до скалѣ выдержимости сконозичнои бережаньскои окресности и выѣхати завчасу до Львова, куды ни до того выдѣлъ взывавъ, давала представленя день по дни. Бувало и таке часто, що саля була повна, а каса пуста для того, що купцѣ, у котрыхъ продавано билеты, вôдтягали собѣ заразъ свою належитôсть за побраний черезъ дирекцію товары.

Мушу тутъ завважати, що невыплачуванє гажи мало иже мѣсце и въ Бучачи. Тодѣ выславъ выдѣлъ Рус. Бесѣды двомѣсячну субвенцію напередъ и повыплачувавъ гажу аж по день 28 жовтня, на що вычерпавъ субвенцію по 1. сѣчня 1898.

4) дирекція не вôдбувала пробъ, и саме тая, а не инча була причина що послѣдне представленє „Гаспароне" дня 18. гр. вийшло высше всякои критики.

Однакъ тоє було не першій разъ. Въ загалѣ хоры и сцены гуртовѣ выходили различе але. Надто дирекція ввела звычай вычеркуваня цѣлыхъ сценъ, пропусканя хôрôвъ и т. д. якъ то мало мѣсце зъ выставою „Хаты за селомъ" зъ чого зроблено таку неможливу карикатуру, що ни невôдомала бы рôдна авторка. То саме було зъ представленємъ драмы „Галька." При тôмъ представленю вийшло недôбальство дирекція въ цѣлôй наготѣ. Ото — Галька нарѣкає въ другôмъ актѣ, що ни тѣсно середъ тыхъ мѣскихъ мурôвъ, а тымчасомъ задна куртина зображає звѣстну „вôльну околицю" зъ типовымъ вѣтракомъ и мôсткомъ на потоцѣ.

Артисты грали въ загалѣ инстинктомъ, бо не було режисера, котрый бы цѣлу выставу уложивъ вôдповідно напередъ обдуманого пляну и якъ слѣдъ выпробованого. Зъ того походили невдоволеня мѣжъ публикою, и на се выдѣлъ Рус. Б. не мôгъ байдужно дивити ся.

5) дирекція своимъ поведенємъ наражала театръ на компромитацію и довела до упадку.

Давнѣйше було такъ, що члены руского театру вважали ся людьми словными и мали всюды кредитъ, а директоры повертали ся въ найлѣпшихъ кружкахъ рускои интелігенціи. Симъ разомъ дирекція зъ легкодушности а актôры зъ бѣды позвривали, его могли и полишали по собѣ найгôршу славу. Не хочу вычислювати тыхъ розличныхъ купцѣвъ, котрѣ по вôдъѣздѣ театру зголошували ся до мене по сплату довгôвъ п. Яновича, котрый бувъ на стôлько дотепный, що ихъ до мене присилавъ по гроши.

Дирекція мѣсто повертати ся середъ интелигенціи ходила по рôжныхъ склепахъ и склепичкахъ и шиночкахъ середъ людий зъ котрыми пересѣчный интелигентъ въ такихъ льокалахъ не може товаришувати.

Бувало и такъ що п. директоръ забравши зъ собою повѣрений его опѣцѣ молодѣ авторки манарувавъ зъ ними въ ночи по 12 годинѣ по кофейняхъ въ товариствѣ підофицирôвъ и т. д.

Прошу жь мене сказати, чи супротивъ такого стану дѣла вôдважить ся порядна дѣвчина вступити на народну сцену?

Въ виду того неладу грозила така евентуальнôсть, що дирекція попаде въ конкурсъ зъ всѣми наслѣдками карноскудными.

Чи можна було удержувати тую дирекцію надальше и выплачувати ей въ половинѣ грудня дальшу рату субвенціи вôдъ 1. сѣчня 1898? Щобы посплачувати всѣ довги на то треба було що найменче 1500 злр. т. є. трехмѣсячну рату, а хтожь мôгъ заручити, що те саме, що було въ Бучачи и въ Бережанахъ не повторить ся заразъ въ сѣчню?

Тоє поясненє повинно би вистарчити людемъ здорово мыслячимъ. Однакъ позволю собѣ ще кôлька уватъ що до змѣсту корреспонденціи. Граючій ролю Бенвонцо въ „Гаспароне" не для того выпавъ зъ ролѣ и грачъ але, що побачивъ делегата Рус. Бес., божь я ходивъ майже на кожде представленє и нѣкого не лакавъ моею присутностію, лише для того, що не умѣвъ своєи ролѣ а передъ тымъ не було пробы. Що той панъ доперва по представленю довѣдавъ ся о всѣмъ, доказує тои, що другій директоръ п. Полѣщукъ остерѣгъ мене заразъ по полудни 18. грудня, щобымъ моєи місіи не розпочинавъ передъ представленємъ, бо п. Яновичъ готовъ зôрвати представленє — Однакъ на всякій случай чоловѣкъ, що сповняє якъ слѣдъ свои обовязки не потребує боятися „ані делегата, ані рѣшень, ані вырôбокъ?" Вôдтакъ скажу, що „Боянъ" цѣлкомъ незапрошувавъ нѣкого на працальну вечеру, бо я о тôмъ якои голова „Бояна" нѣчого не знаю. Тую вечеру устроївъ кружокъ людей поза Бояномъ.

Неправда, будьто бы я заявивъ актôрамъ, що ксьмъ директоромъ руского театру. Се було бы вельми смѣшнымъ на моимъ становиску и въ моимъ вѣцѣ. Такъ само було бы смѣшнымъ для мене яко фахового юриста, колибъ я сказавъ, що розвязую трупу, котру заангажувала спілка Полѣщукъ-Яновичъ для себе.

Неправда, будьтобы я якѣй рѣшеня оголошувавъ. Я лише доручивъ дирекція письмо выдѣлу зъ мотивами, котрымъ узнала Бес. контрактъ за розвязаный а кавцію за пропавшу. Письмо тое вôдчитавъ голосно директоръ п. Полѣщукъ, а я заявивъ тодѣ, що адміністрацію вôддаю п. Лопатиньскому, инвентарь Вовчакови, а бібліотеку Шеремєтѣ, — и коли хто зъ артистôвъ хоче вступити до трупы театральнои вôдъ управою Бесѣды, то най ся зголосить завтра въ моєй канцеляріи, и заангажую ся.

Отже ангажованя артистôвъ вôдбуло — не того самого дня передъ вечеромъ, лише доперва слѣдуючого дня по полудни. А вôбще при тôмъ дѣлѣ не говорявъ я нѣкому, бо на то не було часу — за кôлько его ангажую, проте не було причини тратити апетитъ при вечери.

Зъ того видно, що п. Иванъ Ельщъ, авторъ тои корреспонденціи есть зъ фаху драматургомъ, коли силкуєсь цѣлу тую трагикомедію противъ правдѣ историчнôй инсценувати въ однôмъ и въ однôй вôдслонѣ.

Переважна бôльшôсть членôвъ театру приняла рѣшенє выдѣлу до вѣдомости зъ нетаюною радостью. Кождый тямивъ добре, що за часôвъ адміністрація театру черезъ Бесѣду достававъ свою гажу вчасъ. Выдѣлъ Бес. давъ мене стисле порученє на яку платню и кого ангажувати, отже природно що я дѣлаючи яко повномочникъ не смѣвъ мандату переступити. Що до К. Пôдвысоцкого и Стечиньскои, то выдѣлъ застерѣгъ собѣ, щобы ихъ безъ условно не ангажувати, а они коли хочуть, нехай прямо звернуть ся до Выдѣлу. Що до молодыхъ адептôвъ штуки драматычнои, т. зв. власту театрального, то выдѣлъ полишивъ мою оцѣнюю кого зъ нихъ приймати. Я однакъ виходивъ зъ того погляду, що суть се переважно молодѣ дѣвчата завдовженѣ, котрѣ будучи оставленѣ на поталу судьбы, а се бы дуже пошкодило репутаціи театру, колибъ ихъ тамъ оставити и для того поангажувавъ всѣхъ и всѣ.

Смѣшнымъ есть удержувати, що Бесѣда довжна була выплатити гажу актôрамъ за часъ, коли всѣ доходы зъ театру бравъ собѣ, хто ихъ поангажувавъ. Отже Бес. зробила дуже богато ангажуючи ихъ 19. грудня вôдъ 1. грудня и платячи имъ зъ горы пôвмѣсячну гажу, та перевозячи ихъ зъ родинами до Львова.

Бесѣда була бы на волосъ не переступила границь справедливости наколобъ бла — розвязуючи контрактъ, до чого мала право — вôдобрала свôй инвентарь и зорганизувала нову трупу вже у Львовѣ. Таке поступованє булобъ легальне. Але коли Бес. выкинула кôлька сотокъ неналежного гроша на те, щобы тымъ бѣдакамъ уможливити поплаченє довгôвъ (всѣ жили на кредитъ) и выѣздъ до Львова, то гуди на Бесѣду и на делегата, и рôжнѣйшѣ театральнѣ пороздавали ся по редакціяхъ львôвскихъ часописей зъ мазею на языкъ.

Я ангажуючи артистôвъ для ус. Бесѣды заявивъ, що умова тая есть провізоричнои, що у Львовѣ вôльно кождому умову тую змѣнити, що ангажую ихъ лише для того, бы мали о чѣмъ въ Бережанъ выѣхати, що зновыхъ залеглостей Бесѣда не обовязана платити и въ тôмъ взглядѣ нехай кождый звернеся до дирекціи, евентуально нехай въ судôвѣ дорозѣ узнекая кондиціи на кавцію дирекціи. Де дирекція дѣла тіи значнѣ доходы въ Бережанахъ не заплативши нѣчѣ за салю, и моя рѣчь доходити.

Яка була исторія театру послѣднихъ лѣтъ, якѣ були причины, що Бес. не хотѣла приймити К. Пôдвысоцкого и п. Стечиньску, я въ тои не входжу, и лише кажу, що моя місія въ тôй справѣ була прикра и утяжлива, аниъ погано она не була.

Додаю ще, що саме тѣ директоры писали до выд. Бесѣды нечуваны рѣчи и К. Пôдвысоцкого и цѣле неповодженє театр приписували его интригамъ.

То моє фактичне спростованє нехай послужить на оправданє рускои пословицѣ:

„Говорить дитина що бита, а не наже за що."

Бережаны 1. сѣчня 1898. — *Д-ръ А. Чайковскій.*

II. Члены дружины руско-народного театру, обставючого пôдъ управою „Рускои Бесѣды у Львовѣ" выслали до редакціи „Руслана" слѣдуюче письмо:

На пôдставѣ § 19. закону прасового упрашаємо о помѣщенє слѣдуючого спростованя:

Неправдою є новинка подана в ч. 287 „Руслана" будьто бы дружина руско народного театру, обставючого пôдъ управою Рускои Бесѣды у Львовѣ, порѣшили высылати якунебудь депутацію до маршалка краєвого зъ прозьбою о розслѣдженє сумныхъ обставинъ въ управѣ театру „Рускою Бесѣдою".

У Львовѣ дня 1. сѣчня 1896.

За членовъ дружины.

III. Выдѣлъ Рускои Бесѣды у Львовѣ выславъ дня 2. сѣчня до редакціи „Руслана" слѣдуюче письмо:

Хвальна Редакціе!

На пôдставѣ §. 19. зак. прасового упрашає пôдписаный выдѣлъ о помѣщенє спростованя новинки поданои въ ч. 285 часописи „Русланъ", обговорюючои справы руско-народного театру обставючого пôдъ зарядомъ „Руска Бесѣда" у Львовѣ.

1) Неправдою є, бутьто бы „Руска Бесѣда" у Львовѣ, выдалила зъ дружины театральнои п-а Пôдвысоцкого;

2) неправдою є, бутьтобы „Руска Бесѣда" выдалила п-нѣ Стечиньску, Яновичеву, Полѣщукову;

3) неправдою є, бутьтобы голова тов. „Руска Бесѣда" самовôльно не помѣщувавъ имени п-а Яновича на афішахъ;

4) неправдою є, бутьтобы п. С. Пôдвысоцкому знижено платню;

5) неправдою є, бутьтобы п. С. Пôдвысоцкій позичавъ коли небудь суму 260 зр. на выплату гажи дружинѣ театральнôй, а тымъ самымъ и

6) неправдою є, бутьтобы п. С. Пôдвысоцкому заперечувано позиченои суммы 260 зр.;

7) неправдою є, бутьтобы п-у Ольшаньскому обнижено гажу;

8) неправдою є, будьтобы п. Ольшаньскій мавъ полишити ся лишь до 31. грудня 1897 р. при руско-народнôмъ театрѣ;

9) неправдою є, бутьтобы п. Ольховый мавъ подвижувати зъ кôнцемъ грудня;

10) неправдою є, бутьтобы п-а М. Слободова мала выступити зъ дружины театральнои;

11) неправдою є, бутьтобы машиністъ Лангеръ мавъ уступити;

12) якраз неправдою є, бутьтобы выдѣлъ „Рускои Бесѣды" кому небудь обнижавъ гажу, а то вже зъ того взгляду, що всѣ члены дружины театральнои вôстали ледви що 15. грудня 1897 заангажованѣ, а платня, яку они побирали вôдъ давнѣйшихъ директорôвъ не може обовязувати „Руску Бесѣду" и на вôдворотъ.

IV. Вôдъ п. Т. Гембицкого, члена дружины руско-нар. театру:

Свѣтла Редакціе!

Яко довголѣтный членъ руско-народного театру, котрому передовсѣмъ лежить на серцю добро и розвôй тои народнои Институціи, прошу Свѣтлу Редакцію „Дѣла" о ласкаве помѣщенє слѣдуючого мого поясненя:

Вычитавши въ декотрыхъ польскихъ, якъ рôвножь и въ рускихъ львôвскихъ часописяхъ дописи пашквильнѣ, а що найважнѣйше неправдивѣ, а заразомъ шкôдливѣ добру и розвоєви руско-народного театру, основанѣ на клеветахъ походячихъ вôдъ людей самолюбныхъ — чуюсь спонуканымъ, пôсля совѣсты и правды, публично заперечити всѣмъ тымъ сплетнямъ, голошеныхъ людьми, котрымъ добро руского театру байдужне.

Причиною хвилевого упадку и неславы руско-народного театру, сталась сама дирекція тогожь, котрôй Выдѣлъ Рускои Бесѣды поручивъ зарядъ, а передовсѣмъ III-ю Яновича, котрѣ обнявши въ свои выключне посѣданє театральну касу и побирану вôдъ Выдѣлу Рускои Бесѣды запомогу — замѣсто дбати про добро театру и его дружины передовсѣмъ дбали про свои выгоды, а навѣть збыточнѣ потребы — пôдчасъ коли дружина остаючи въ крайнôй нуждѣ, мусѣла задоволятись выкапками обѣцяної гажи здобутыми штурмомъ по кождôмъ представленю. Знеохочена черезъ тои дружина, не видячи доброго примѣру въ своимъ представителю, забувала и про свои обовязки, а дирекція, дивлячи въ своѣй головѣ щоденно, вышукуючи безпотребнѣ клопоты въ зарядѣ театромъ, не мала часу занятись вôдновленємъ репертоару театрального, анѣ совѣстнымъ выставленємъ новыхъ творôвъ, черезъ що довела повѣренный ихъ зарядови театръ до крайности — надто позбстала дружинѣ винною невыплачену зимѣ цѣломѣсячну гажу; кромѣ того зарвала у кого могла розличнѣ позички и борги, якъ рôвножь полишила довги за салю и иншѣ театральнѣ выдатки, котрѣ кождого представленя зъ загального доходу були потручованѣ и буцѣмъ выплачованѣ.

Наконець въ послѣднихъ часахъ, пôдъ часъ побуту дружины въ Бережанахъ, III-ю Яновичѣ довели рускій театръ до того, що вже бувъ майже на розсыпцѣ, що видячи вплывовѣ особы, котрыхъ доля руского театру обходила, внесли до Выдѣлу Рускои Бесѣды зажаленє на дирекцію; той переконавшись о сумнôмъ положеню театру и цѣлои дружины, усунувъ п. Яновича черезъ вôдпоручинєъ свого зъ директорства, а выплативши членамъ дружины зъ горы пôвмѣсячну гажу спровадивъ ихъ до Львова, и тымъ уратовавъ театръ вôдъ краху, а дружину вôдъ крайнои нужды. Се все не тôлько я, але и цѣла дружина може потвердити, и лично переконати кождого о правдѣ сего мого поясненя.

Львôвъ, 4. сѣчня 1898 р.

Т. Гембицкій.

V. Вôдъ пана Льва Лопатиньского управителя руско-нар. театру:

До редакціѣ „Руслана" выславъ я отсе спростованє:

В дописи з дня 18 гр. (1. сѣчня 1898) про заряд руского народного театру сказано, що з початком 1896 р. референт „передав управу недосвідченому молодцеви разом з порученєм безконтрольного та безпощадного кермованя в імени референта". Помимо сей притик, о скілько я був „недосвідченим молодцем", хотяй міг би я навести тут докази, що „Виділ Бесѣди", повіривши мені управу руского народного театру не мавів ся був на мені, бо через цілий час моєї управи відносини матеріяльні театру були дуже добрі а між дружиною панував лад і супокій. Виняток становив хиба п. Кость Підвисоцкий, у котрого обструкция супротив кождого заряду стала вже другою натурою. Відпираю тут лише ті слова, мовби моє кермованє було безконтрольне. Контроля в адміністрацийних ділах була вибрана з між самих членів дружини з для вигляду над ентузіазмом і поведенєм заряду упрошував виділ „Бесѣди" місцевих делеґатів з-між поважних людий, відданих цілою душою для добра театру. Впрочім п. Кость Підвисоцкий був сам як найліпшим контрольором і певно, що кожду, найдрібнїйшу притоку бувби тогди вихіснував против мене. Коли я уступив, передав я все в порядку і виділ „Бесѣди" не робив мені жадних закидів що до мого ведення управи; уступленє моє наступило в наслѣдок особистого конфлікту. „Коли, хто і що їв, пив, де ходив, що й з ким говорив, дома чи на поли — стоїт дальше в дописи — все те докладали тайні доносчики услужливому адміністраторови, а той списував якушові протоколи і висилав разом з реляциї до п. референта". Се вже прямо клевета, яку я відпираю з обуренєм. Я нїколи не послугував ся доносчиками, анї не списував жадних протоколів, а висилав до референта лише хиба справоздання касові і відписи дневника, котрий стояв отвором для кождого з членів. Противнож робить сам дописуватель, бо він аж перед форум публичне витягає такі брудні, як закулісову любов, і т. п. Такою самою неправдою єсть і те, що він на пок. Стечиньского, Долїнту і п. Костя Підвисоцкого висилав ся в наслїдок моїх реляций упімнення, кари і нагани. Против п. Костя Підвисоцкого переводив виділ Бесѣди слїдство дисциплярне на жалобу одного з артистів вкрест до виділу за те, що в нетверезім станї зобидив чинно того артиста. П. Кость Підвисоцкий мусів згодити перепросити цїле товариство, що в его домі допустив ся такої нечести і сам тогди признав, що зробив се „по пиному". Пок. Долїнтови вимовив виділ „Бесѣда" що перед тим, він з обиди [illegible] і за мене, а тим менше через мене він не дізнав жадної неприятности. Так само і пок. Стечиньский не знав був за час моєї управи жадної кривди. Противно п. Костю Підвисоцкому можуть тяжіти на совісти послїдні слова небіщика перед катастрофою на пробі з „Цигани Азії". Коли покійник реґісерував гуртові сцени, п. Кость дав єму так до живого сказати приятелями, що пок. Стечиньский сказав: „Отой чоловік зажене мене до гробу". І в кілька хвиль потім упав ражений апоплектичним ударом.

І еще раз заторкав дописуватель в згадавій дописи о мою особу згадуючи про мої фейлєтони в чернівецкій „Буковинї", де то „той сам послушник п. референта представляв правдивий стан театру". Я був о стілько лише „послушником", о скілько кождий чоловік, що приняв на себе обовязок, мусить слухати власти, щоби виповнити принятий обовязок. Справуж театру порушав я в „Буковинї" зовсїм обєктивно, вкладаючи там мій досьвід і спостереженя з чотиролїтної працї на дошках того театру. Я вмішав не тикав там моєї особистої справи, котрій я чув ся скривджений, бо широка і непослїдовна річ публики не в тим форум, перед котрим полагоджували би ся особисті справи. Не руководила мною охота зробити сензацію або кидати каменї. Я підписав свої фейлєтони повним іменем — побачимо, чи поважний дописуватель зробить так само, чи просяде за плотом.

У Львові дня 4 січня 1897.

Лев Лопатиньский.

Вôдъ пр. В. Шухевича:

Хто читавъ те, що у насъ въ справѣ руского театру писало и пише ся, мусить признати, що изъ справъ рускои сцены, зроблено справы личнѣ. Позакъ оборонцѣ тыхъ личныхъ справъ силують ся зробити изъ нихъ справы народнѣ, проте для вôдкрытя усеи правды прошу о слово, а коли я зъ тои нагоды розкрыю поступованє людей, задля котрыхъ борба веде ся, стане ся се тôльки въ тôй цѣли, щобы показати нашôй суспôльности хто тѣ люде и якимъ оружіемъ воюютъ они а рôвночасно длячого вступаєсь часть праси рускои за ними.

Поборникомъ и заступникомъ себ-то справъ театральныхъ станъ въ першôй лініѣ „Русланъ" (Маркизе! Сои супокôйно!) Вôнъ не може простити нѣ винѣ, нѣ „Рускôй Бесѣдѣ" великого грѣха! Именно того, що дирекція руско-народного театру въ стовпцахъ его не оповѣщує представленъ! Те его еще бôльше тымъ морочить, що мимо того, що оповѣщень про театръ въ его стовпцахъ нема и хочь вôнъ доносить, що публика мало ходить до театру, нѣ збираєсь на представленя тôльки, що нераз не стає билетôвъ. Плачь „Руслана (М. с. с.!) зъ того поводу вôдбивъ ся якъ о муры мѣста пôдкевельского и зъ вôдтвомъ оповѣстивъ „Głos narodu" всему мірови крикду, яка заподѣлась „Руслановѣ", та нещастя, яке зъ сеи нагоды спало на Русь!

Але мимо тои опѣки „Руслана" а взглядно его шефа о. Святоньскій еще не успокоивъ ся. Вôнъ, о. Св., заносить свои скарги и передъ дружину руско-народного театру! Оногда явилась у мени представителѣ дружины театрови. Гембицкій и Стадникъ зъ спретензиями; користаючи зъ тои нагоды о. Св. заразъ имъ и заявивъ, що всего лиха було бы не було, наколибъ „Русланъ" бувъ дôстававъ оповѣщеня въ справѣ театру!

Послухайтежъ теперь якъ то було и якъ я зъ тыми оповѣщенями:

Въ наслѣдокъ ухвалы загальныхъ зборôвъ „Рускои Бесѣды" передати руско-нар. театръ особнôй дирекціѣ, повѣстивъ выдѣлъ того товариства у всѣхъ рускихъ часописяхъ, не выимаючи и „Руслана" вôдповѣдно ого-